

Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

2006

grudzień

JACHT "STARY" POKONAŁ
PRZEJŚCIE PÓŁNOCNO-ZACHODNIE!

P.4492/a6

DZIEŃ OTWARTY POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

WARSZTATY OWD 2006

ISSN 1734-9613

nr 3 (167)

Rok akademicki
2006/2007

Dzień Otwarty Politechniki Śląskiej

15 grudnia 2006 r.

Legitymacja
Prawie Studenta
Nr. 00234667890
Rok akademicki 2007/2008
Wydano 15.12.2006

Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

Miesięcznik środowiska akademickiego
Politechniki Śląskiej w Gliwicach
PL ISSN 1734-9613
Nr 3 (167)

Grudzień 2006

Edycja sieciowa: URL:<http://biuletyn/polsl.pl>

Adres redakcji:

Politechnika Śląska
Biuro Rzecznika Prasowego i Promocji Uczelni
ul. Akademicka 2 A
44-100 Gliwice
tel. (32) 237 11 80, tel./fax (32) 237 11 81
e-mail: R13 @polsl.pl

Zespół redakcyjny:

mgr Paweł Doś
(pawel.dos@polsl.pl)
mgr Zofia Zielińska
(zofia.zielinska@polsl.pl)

Łamanie komputerowe i druk:

Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej
ul. Kujawska 1
44-100 Gliwice
tel. (32) 237 21 97

Nakład: 600 egz. Zlecenie nr. 20/07
Numer zamknięto 2 stycznia 2006 r.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian, skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Nie zwracamy materiałów niezamówionych.

Autorzy publikacji umieszczanych w biuletynie nie otrzymują honorariów oraz akceptują jednoczesne ukazanie się artykułów w wersji drukowanej oraz internetowej biuletynu.

Fotografie i rysunki w nadesłanych materiałach zamieszczane są na odpowiedzialność autora korespondencji.

W numerze:

Aktualności	4
Z prac Senatu	4
Kronika Rektorska	6
Akty Normatywne Uczelni	7
Stopnie naukowe, tytuły, stanowiska	7
Dział Współpracy z Zagranicą informuje	9
Z życia CKI	9
Działalność CEK	10
Wydarzenia	11
Nagroda Prezesa Rady Ministrów za wybitne krajowe osiągnięcie naukowo-techniczne	11
VIII Międzynarodowe Warsztaty Doktoranckie OWD'2006	12
VII konferencja naukowa doktorantów wydziałów budownictwa	15
Pięćsetny Doktorant na Wydziale Górnictwa i Geologii	17
II Dzień Otwarty Politechniki Śląskiej	18
Spotkanie opłatkowe	19
„Stary” pokonał przejście Północno-Zachodnie!	19
Co słyhać na Pietraszonce?	20
Nowości wydawnicze	22
Z życia studentów	24
Co ma piernik do wiatraka... IV edycja Konkursu Inżynierskiego	24
Strategia sukcesu absolwenta Politechniki Śląskiej	25
Stowarzyszenie Wychowanków Wydziału Budownictwa nagradza studentów	25
Przedsiębiorczość akademicka	26
Kultura	26
Ludzie Czas Architekta - wystawa	26
Koncert Waldemara Malickiego	27
Profesor Stanisław Słodowy doceniony za granicą!	27
Historia	28
Politechnika Śląska w czasie stanu wojennego	28
Politechnika Śląska w mediach	30
Notatki przewodniczącego RGSzW	30
Sport	32
Wspomnienia	34

Aktualności

Z prac Senatu

18 grudnia odbyło się XV posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej. Ostatnie w 2006 roku posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej otworzył JM Rektor prof. W. Zieliński.

Rektor prof. W. Zieliński poinformował na wstępie, iż od 6 grudnia 2006 r. nasza uczelnia nosi nazwę „Politechnika Śląska”. Sukcesem zakończyły się 16-letnie starania o powrót Politechniki Śląskiej do pierwotnej nazwy, nadanej w 1945 – w chwili powstania Uczelni. Przebieg procesu legislacyjnego, związanego z tym wydarzeniem, zawarto w numerze specjalnym biuletynu „Z Życia Politechniki Śląskiej”, w którym znajduje się również dyskusja na temat projektu ustawy zmieniającej nazwę naszej Uczelni, jaka odbyła się w Parlamencie RP.

Porządek obrad przewidywał informację na temat projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie zasad podziału dotacji z budżetu Państwa dla uczelni publicznych.

Prorektor prof. W. Cholewa przedstawił ogólną koncepcję algorytmu, który jest w końcowej fazie rozważań dotyczących możliwości rozdziału środków finansowych w zakresie dotacji w przyszłym roku pomiędzy uczelnie publiczne w Polsce. Prorektor wyjaśnił również na czym polega pomysł zaadaptowania tego algorytmu do potrzeb rozdziału środków dotacji finansowej pomiędzy wydziały i inne jednostki Politechniki Śląskiej.

Prorektor przypomniał, iż dotychczas algorytm rozdziału dotacji pomiędzy uczelnie w Polsce bazował na dwóch danych: na liczbie studentów i liczbie pracowników naukowo-dydaktycznych. Wyliczano udział studentów i udział pracowników naukowo-dydaktycznych w ogólnej liczbie studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych w Polsce. Na podstawie tych danych wyliczano, jaki powinien być udział danej uczelni w dotacji na rzecz danego roku. Ażeby zabezpieczyć się przed możliwościami nadzwyczajnych odstępstw od pewnych kwot średnich w dotychczasowych algorytmach, przewidywano również ograniczenia, tzn. zakładano, że dotacja w roku

następnym nie może być większa, aniżeli jakiś procent roku poprzedniego i nie może być mniejsza. Skutek był taki, że jeżeli z wyliczeń prowadzonych tym ministerialnym algorytmem otrzymaliśmy wynik, iż dotacja Politechniki Śląskiej w roku 2006 powinna wynosić 145% dotacji Politechniki Śląskiej w roku 2005 – to jednocześnie działało ograniczenie, że dotacja nie może być mniejsza, aniżeli 100% dotacji roku ubiegłego i nie może być większa jak 102,5% dotacji roku ubiegłego. W rezultacie, zamiast tych 145% otrzymaliśmy znacznie mniej.

Zamysł przedstawiony w obecnym projekcie rozporządzenia Ministra jest taki, że znikają ograniczenia widełek. Z decyzji podjętej przez Sejm RP w zakresie ustawy budżetowej wynika, że w ustawie przewidziano środki w wysokości 350 mln zł na sfinansowanie skutków tak właśnie rozdzielanej dotacji.

Algorytm różni się od poprzedniego tym, że zamiast dwóch składników (składnika bazującego na liczbie studentów i składnika bazującego na liczbie pracowników naukowo-dydaktycznych) mamy w tej chwili 6 składników.

Pierwszy składnik – bazujący na liczbie studentów i doktorantów jest skonstruowany w ten sposób, że liczbę studentów na poszczególnych kierunkach studiów mnoży się przez składniki kosztowności kierunków studiów oraz liczbę słuchaczy studiów doktoranckich pomnożoną przez 5, mnoży się przez wskaźnik kosztowności studiów doktoranckich. Z tego wynika pewien udział tak przemnożonych liczb studentów w ogólnej liczbie tak liczonych studentów w Polsce i jest to pierwszy wskaźnik.

Drugi składnik kadrowy wyliczany jest poprzez mnożenie przez 2 liczbę profesorów zatrudnionych na uczelni, liczbę adiunktów obejmującą osoby zatrudnione na stanowisku docenta, adiunkta i starszego wykładowcy przez 1,5. Liczbę pozostałych nauczycieli akademickich mnożymy razy 1, dodajemy do tego z mnożnikiem 5 liczbę osób z zagra-

nicy, czyli osób będących pracownikami gościnnymi uczelni, które posiadają tytuł profesora. Uzyskane w ten sposób liczby tworzą pewien składnik kadrowy, który jest przedmiotem pewnych uwag krytycznych ze strony osób, które opiniowały to rozporządzenie. Zwracana jest uwaga na to, że zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy związkami zawodowymi a Ministerstwem przed kilku laty – relacje płacowe pomiędzy tymi grupami pracowników powinny być, takie jak 1 do 2, do 3, a nie 1 do 1,5 do 2. Dyskusja jednak nadal trwa na te tematy.

Trzeci składnik – to składnik zrównoważonego rozwoju. Jest to składnik nowy, który wcześniej nie był brany pod uwagę. Wyliczany jest w ten sposób, że liczba stanowisk profesorskich plus 1,5 razy liczba stanowisk adiunktów, mnożona jest przez liczbę studentów. Z tego iloczynu wyciągany jest pierwiastek. Liczona jest średnia tego typu wskaźnika w skali kraju.

Prorektor zwrócił uwagę na istniejącą fizyczną interpretację tak liczonego wskaźnika. Jeżeli zaistnieje sytuacja, w której w określonej uczelni dwukrotnie wzrośnie kadra a nie zmieni się liczba studentów, to dotacja z tego tytułu wzrośnie o 1,4. Jeżeli w danej uczelni stan kadry naukowej nie zmieni się, natomiast uczelnia powiększy dwukrotnie liczbę studentów – to dotacja też wzrośnie o pierwiastek z dwóch razy. Dopiero gdyby w danej uczelni dwukrotnie wzrósł stan kadry i dwukrotnie wzrosła liczba studentów, czyli utrzymano by tę samą proporcję pomiędzy liczbą pracowników i liczbą studentów – wówczas ta dotacja wzrosłaby dwukrotnie.

Prorektor zwrócił uwagę, że ten wskaźnik działa bardzo podobnie, jak wprowadzona przez nas kilka lat temu, wartość minimalna udziału studentów i udziału kadry w ogólnie wyliczanych wskaźnikach, na podstawie którego rozdzielano dotację.

Kolejny czwarty składnik - to całkiem nowyskładnik badawczy, który spotkał się z bardzo przychylną opinią wszystkich opiniujących. Wskazane jest, że tego typu wskaźnik premiuje uczelnie, które wykazują aktywność pod względem badawczym. Natomiast rozpoczęto dyskusję, jak to ma być liczone. Zdecydowano

się na wzór, który w liczniku ma liczbę projektów a w mianowniku sumę projektów prowadzonych przez wszystkie uczelnie. Prorektor zwrócił uwagę, że brana jest pod uwagę liczba projektów a nie wartość tych projektów. Autorzy tego wskaźnika zwracają uwagę, że gdyby brano pod uwagę wartość projektów, to mogłoby się okazać, że dwa czy trzy projekty o ogromnych nakładach finansowych zdominowałyby ten wskaźnik a ich wykonawcy otrzymaliby dodatkową premię za to, że pozyskaliby bardzo duży projekt. Natomiast w momencie, kiedy bierze się pod uwagę liczbę projektów, wówczas premiuje się aktywność danej uczelni w pozyskiwaniu projektów.

W pierwotnym projekcie Ministerstwa była mowa o projektach badawczych własnych i promotorskich, finansowanych z budżetu Ministra. Wszyscy opiniujący ten projekt zwrócili uwagę na to, że jest to zbyt wąskie pole, z którego powinny być uwzględniane projekty. Sugerowano również, aby Minister rozszerzył zbiór możliwych projektów o projekty strukturalne, o projekty finansowane przez inne podmioty gospodarcze.

Składnik piąty to składnik uprawnień uczelni. Składnik liczony jest poprzez dodanie przemnożonej przez dwa liczby uprawnień do nadawania stopnia doktora hab. i do tego dodana jest liczba uprawnień do nadawania stopnia doktora. Uczelnia, która posiada większą liczbę uprawnień, z większą wagą będzie to miała uwzględnione.

W składniku szóstym – wymiana studentów – brane są pod uwagę dwie liczby: liczba studentów wyjeżdżających poza granice w ramach wymiany międzynarodowej oraz liczba studentów przyjeżdżających do nas z zagranicy w ramach tej wymiany, przy czym liczba studentów przyjeżdżających do nas jest mnożona przez 3.

Dla różnych typów uczelni przewidziano różne wagi, z którymi uwzględniane są te wskaźniki w ogólnym algorytmie. Dla uczelni akademickich, do których nasza Uczelnia się zalicza, wskaźnik związany z liczbą studentów jest uwzględniany z wagą 0,35, kadra – 0,35, wskaźnik związany ze zrównoważonym rozwojem jest uwzględniany z wagą 0,10, wskaźnik badawczy – 0,10, wskaźnik uprawnień dotyczących stopni naukowych z wagą 0,005 i wskaźnik związany z wymianą studentów też z wagą 0,005.

Ogromny wpływ na to co będzie z tego

algorytmu wynikało mają wskaźniki kosztochłonności kierunków studiów. W poprzednim algorytmie te wskaźniki występowały i zmieniały się w przedziale od 1 do 3. Obecny projekt przewiduje, że te wskaźniki będą zmieniały się w przedziale od 1 do 5. Jest to bardzo duża rozpiętość wag. Poza tymi dotacjami dotyczącymi działalności ogólnej uczelni, zarządzenie przewiduje również zasady dofinansowania kosztów realizacji inwestycji.

Przewidziano zasady przekazywania środków na kształcenie i rehabilitację leczniczą studentów niepełnosprawnych oraz również bezzwrotną pomoc materialną dla studentów.

Znakomita większość instytucji, które były proszone o wyrażenie swojej opinii o rozporządzeniu Ministra stwierdza, że ogólny pomysł jest dobry, natomiast przekazywane są uwagi dotyczące pewnych szczegółów. Należy jednak podkreślić, że w zasadzie wszyscy wypowiadający się w tej sprawie nie kwestionują prawa Ministra do modyfikowania tego algorytmu w takim zakresie, w którym Minister uzna za potrzebne, aby uzyskać określony efekt, jeżeli chodzi o rozwój preferowanych dziedzin w Polsce. Dotyczy to szczególnie składników kosztochłonności. Dyskutanci wykazują pewne nieprawidłowości w proporcjach tych składników kosztochłonności, ale zwracają uwagę, że te składniki kosztochłonności mają również preferować pewne kierunki studiów i mają ograniczać zainteresowanie kierunkami, które z punktu widzenia Państwa niekoniecznie są najważniejsze.

Dążeniem Władz Uczelni jest przeniesienie zasad ministerialnych, oczywiście po akceptacji Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów, jako zasad dotyczących rozdziału dotacji pomiędzy Wydziały Politechniki Śląskiej., tzn. jest zamiar, aby skopiować bez jakichkolwiek zmian ten algorytm do potrzeb wewnętrznych Uczelni, wprowadzając jednocześnie zasady rozliczeń pomiędzy wydziałami z tytułu wzajemnego zlecenia sobie zajęć dydaktycznych. Sprawa ta nie jest jeszcze do końca przedyskutowana przez Senacką Komisję ds. Budżetu i Finansów, ponieważ nie chciano tej dyskusji rozpocząć dopóki nie będzie podpisane rozporządzenie przez Ministra – Prorektor wyraził nadzieję, że nastąpi to bardzo szybko.

Prorektor wyraził nadzieję, że na kolejnym posiedzeniu Senatu sprawa ta zo-

stanie poddana pod dyskusję, po której można będzie podjąć uchwałę na temat zasad, które będą obowiązywały w Politechnice Śląskiej w roku 2007 w odniesieniu do rozdziału dotacji i zasad rozliczeń usług dydaktycznych.

Pełny tekst projektu można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa. Jest to jednak dokument, który cały czas ma status Projektu.

Po szczegółowych informacjach podanych przez Prorektora prof. W. Cholewę, prof. J. Zawadiak – postawił pytanie, czy istnieje jakaś koncepcja na temat podziału dotacji wewnątrz wydziału, ze względu na duże zróżnicowanie kierunków studiów. Czy przewiduje się jakieś sugestie, czy przyjęcie zasad, pomimo samorządności, ze względu na różnorodność.

Prorektor prof. W. Cholewa odpowiadając na to pytanie, stwierdził, iż jest to sprawa wewnętrzna wydziałów w ramach samorządności. Zgodnie z dotychczasową praktyką, zadaniem Kierownictwa Uczelni i zadaniem Senatu jest ustalenie reguł podziału dotacji, która jest przekazywana Politechnice Śląskiej. Dotychczas korzystano z pewnego zmodyfikowanego algorytmu, który został wprowadzony przed wielu laty, kiedy to korzystano z pojęcia „wirtualnego studenta”, tzn. przy ustalaniu dotacji brano pod uwagę, jaka część zajęć z wydziału jednego jest przekazywana na wydział drugi. W chwili obecnej proponuje się przeniesienie tego algorytmu ministerialnego na teren uczelni, tzn. zostanie zastąpione słowo „uczelnia” słowem „wydział”. Według tego algorytmu wydział otrzymywałby dotację uwzględniającą rzeczywistą liczbę studentów wydziału, natomiast wydział rozliczałby się z innym wydziałem, który na rzecz tego wydziału prowadzi zajęcia. Szczegóły zostaną przedstawione na posiedzeniu Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów, po wynegocjowaniu w gronie Komisji i po wynegocjowaniu szczegółów zostaną one przedstawione Senatowi w postaci projektu uchwały, która po podjęciu obowiązywałaby w 2007 roku w Politechnice Śląskiej.

JM Rektor prof. W. Zieliński zauważył, że rozumiałe jest, że Senat nie będzie zatwierdzał wewnętrznego rozdziału pieniędzy na wydziale. O tym, jak będą dzielone pieniądze na wydziale, decyduje rada wydziału. Uzupełniając wypowiedź Prorektora, JM Rektor zapewnił, iż dążeniem Władz Uczelni jest skonstruowanie

takich zasad rozliczeń, aby wydziałom opłacało się zlecać zajęcia z matematyki czy fizyki na Wydziale Matematyczno-Fizycznym. Pewne koncepcje już istnieją, ale szczegóły zostaną przedstawione najpierw na posiedzeniu Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów.

Dziekan prof. L. Blacha zwrócił uwagę, że algorytm ministerialny był prezentowany na posiedzeniu Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów. Wstępna dyskusja wykazała, że wszyscy aprobują propozycję, chociażby dlatego, że kończymy z wirtualnością. Wszędzie, gdzie do pieniędzy wchodzi pojęcie wirtualności, zaczyna się niebezpieczeństwo.

JM Rektor prof. W. Zieliński zapewnił, iż zgodnie z zapowiedzią Ministerstwa Uczelnia nasza nie otrzyma na pewno mniej pieniędzy, a być może otrzyma ich więcej. To samo prawdopodobnie będzie dotyczyło Wydziałów. Współczynnik przeniesienia będzie wysoki – na poziomie 0,7.

Następnie Senat przeszedł do spraw bieżących i wolnych wniosków.

JM Rektor prof. W. Zieliński przestrzegł wszystkich przed podpisywaniem przesyłanych drogą internetową arkuszy z Polskiego Rejestru Internetowego użytkowników komercyjnych. Jest to usługa płatna, Politechnika Śląska nie bierze odpowiedzialności za ewentualne omyłkowe podpisanie przez pracownika takich dokumentów.

Następnie JM Rektor prof. W. Zieliński poinformował, iż 19 stycznia 2007 r.

o godz. 12 odbędzie się uroczystość nadania tytułu i godności Doktora Honoris Causa Panu Profesorowi Stanisławowi Ciborowskiemu. Prof. J. Zawadiak przypomniał sylwetkę naukową prof. Ciborowskiego.

JM Rektor prof. W. Zieliński poinformował o zamiarze wprowadzenia wewnętrznego systemu jakości dydaktyki. Bardzo zaawansowane prace w tym temacie prezentują na Politechnice Warszawskiej i właśnie ta koncepcja będzie podstawą do tego, aby taką koncepcję wprowadzić w naszej uczelni.

Zatwierdzenie przewidziane jest na styczniowym posiedzeniu Senatu. Jest to bardzo ważne, ponieważ stwarza możliwości realnej oceny działań na Wydziałach, wykazania ewentualnych braków wewnątrz Wydziałów oraz stworzenia istniejących możliwości poprawy procesu dydaktycznego. W opinii JM Rektora ważne jest, aby w dobie konkurencji dydaktyka była właściwie postrzegana na Uczelni, bo to jest podstawowy obowiązek Uczelni.

JM Rektor prof. W. Zieliński poinformował, iż 10 Wydziałom naszej Uczelni przyznano 17.558.000 zł na inwestycje. JM Rektor pogratulował dobrych wniosków, sugerując, by wydziały, które nie otrzymały dotacji, składały reklamacje.

Na zakończenie XV zwyczajnego posiedzenia Senatu Politechniki Śląskiej, ostatniego w 2006 r., JM Rektor prof. W. Zieliński podziękował za roczną owocną, bezkonfliktową, twórczą i z pełnym zaangażowaniem pracę. Poza

normalnymi działaniami Senatu został opracowany Statut, podjęto decyzje o wielu zmianach w Regulaminie Studiów, w Regulaminach jednostek badawczych, które wynikały ze zmian związanych z wprowadzeniem Statutu, z wprowadzeniem nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Następnie JM Rektor złożył serdeczne życzenia świąteczne i noworoczne. W opinii JM Rektora rok 2007 będzie rokiem przełomowym dla Uczelni. Jakość naszej pracy i wyposażenia laboratoriów mogą bardzo zyskać dzięki aktywności w pozyskiwaniu środków unijnych. JM Rektor obiecał wsparcie Dziekanom poprzez zaproszenie pracownika z Urzędu Marszałkowskiego, który wskaże możliwości pozyskiwania dużych projektów mających dużą szansę realizacji. Uczelnia ma szansę starać się w konkursach regionalnych o rozbudowę Biblioteki Głównej. Nie wykorzystaliśmy szansy w staraniach o stypendia doktoranckie – a takie programy były – co znacznie odciążałoby budżet Uczelni.

Ponieważ będzie to także rok przedwyborczy, JM Rektor zaapelował do Senatu, aby ten fakt nie miał wpływu na właściwą, rzetelną pracę Senatu.

Kończąc posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej JM Rektor prof. W. Zieliński życzył dużo zdrowia, sukcesów w życiu osobistym, satysfakcji z pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku 2007.

Redakcja (na podstawie protokołu)

Kronika Rektorska

- 1 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI otworzył w Centrum Edukacyjno-Kongresowym konferencję organizowaną przez Politechnikę Śląską „Badania naukowe na rzecz gospodarki. Innowacje i rozwój regionu śląskiego” w której udział wzięli Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. M. Seweryński, Podsekretarz Stanu w MNiSW prof. K. Kurzydłowski oraz Eurodeputowany prof. J. Buzek (relacja z konferencji znajduje się w listopadowym numerze Biuletynu).
- 3 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI spotkał się z przedstawicielami firmy

General Electric (USA) celem nawiązania współpracy i przedstawienia możliwości inwestycji w Gliwicach. W spotkaniu udział wzięli Prezydent Miasta Z. Frankiewicz i Wiceprezydent Specjalnej Strefy Ekonomicznej J. Łoik.

• 6 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w posiedzeniu Rady i Zarządu Fundacji na rzecz Politechniki Śląskiej.

• 11 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w spotkaniu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczącym omówienia projektów infrastrukturalnych przewidzianych do reali-

zacji w ramach Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka” w latach 2007-2013.

• 14 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w uroczystości wręczenia nagród Grupy FIAT dzieciom pracowników za bardzo dobre wyniki w nauce.

• 14 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w uroczystości wręczenia tytułu doktora honoris causa w Akademii Muzycznej profesorowi A. Jasińskiemu, znanemu pianiście i nauczycielowi

• 15 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI przewodniczył obradom Regionalnej Konferencji Rektorów Uczelni Akade-

mickich, która odbyła się w Politechnice Częstochowskiej.

- 16 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w spotkaniu opłatkowym pracowników nauki i nauczycieli akademickich śląskich uczelni w Wyższym Śląskim Seminarium Duchowym w Katowicach organizowanym przez Arcybiskupa Metropolite Katowickiego D. Zimonia.

- 18 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w Wieczornicy Wigilijnej w CKI w Rybniku.
- 20 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI spotkał się z Prezydium Rady Związku Nauczycielstwa Polskiego
- 20 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w uroczystości 60. urodzin prof. T. Sławka, która odbyła się w Uni-

wersytecie Śląskim

- 21 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI spotkał się z Komisją Zakładową NSZZ „Solidarność” Politechniki Śląskiej.
- 21 grudnia Rektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w spotkaniu z Prezydentem Miasta Gliwic Z. Frankiewiczem w Sali Rajców gliwickiego Ratusza.

Akty normatywne Uczelni

W grudniu 2006 roku ukazały się następujące wewnętrzne akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

- Zarządzenie Nr 11/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 4 grudnia 2006 roku w sprawie zatwierdzenia harmonogramu inwentaryzacji księgozbiorów na lata 2007-2011 w bibliotekach specjalistycznych
- Zarządzenie Nr 12/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 4 grudnia 2006 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu pomocy materialnej dla doktorantów Politechniki Śląskiej
- Zarządzenie Nr 13/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 4 grudnia 2006 roku zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Rady Naukowej Centrum Inżynierii Biomedycznej
- Zarządzenie Nr 14/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 4 grudnia

2006 roku zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Odwoławczej Komisji Stypendialnej, Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej oraz w sprawie gospodarki drukami ścisłego zarachowania

- Zarządzenie Nr 15/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 6 grudnia 2006 roku w sprawie wymaganej dokumentacji oraz trybu postępowania związanego ze stosunkiem pracy nauczyciela akademickiego
- Zarządzenie Nr 16/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 7 grudnia 2006 roku zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Komisji ds. Domu Asystenta w Gliwicach i w Katowicach
- Pismo Okólne Nr 8/06/07 Rektora

Politechniki Śląskiej z dnia 4 grudnia 2006 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Statutu Politechniki Śląskiej

- Pismo Okólne Nr 9/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 15 grudnia 2006 roku w sprawie wprowadzenia załącznika do Regulaminu czasu pracy z okresami rozliczeniowymi czasu pracy ustalonymi na 2007 rok
- Pismo Okólne Nr 10/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 15 grudnia 2006 roku w sprawie zasad realizacji dostaw sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz trybu odbioru sprzętu komputerowego

Maria Rzepka

Stopnie naukowe, tytuły, stanowiska

■ Zakończone doktoraty

- Dr inż. Jan KANIA
ur. 30.03.1954 w Rybniku. Emeryt - KWK „Dębieńsko”. Promotor – dr hab. inż. Marek Jaszczuk prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Wpływ czynników techniczno-organizacyjnych na uzyskanie wysokiej koncentracji wydobywania w przodkach ścianowych” 5.12.2006 r – RG, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Marcel ŻOŁNIERZ
ur. 1.12.1975 w Radymnie. Wydział Górnictwa i Geologii – Instytut Mechanizacji Górnictwa. Promotor – prof. dr hab. inż. Stanisław Ścieszka. Temat pracy doktorskiej: „Symulacja wpływu cech konstrukcyjnych hamulca tarczowego maszyny wyciągowej na jego stabilność

termosprężystą”. 12.12.2006 r – RG

- Dr inż. Stefan GAŚSIOR
ur. 31.07.1956 w Orzeszu. KWK „Piast” – Bieruń Nowy Promotor – prof. dr hab. inż. Aleksander Lutyński. Temat pracy doktorskiej: „Identyfikacja wpływu eksploatacji taśmy z rdzeniem tkaninowym na zmianę jej udarowego modułu sprężystości”. 12.12.2006 r – RG.

- Dr inż. Krzysztof TOMICZEK
ur. 9.11.1969 w Rudzie Śląskiej. Wydział Górnictwa i Geologii -Katedra Geomechaniki Budownictwa Podziemnego i Ochrony Powierzchni. Promotor – dr hab. inż. Marek Kwaśniewski prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Właściwości procesu odkształcania się

ikruchegopekaniaskałprzyrozciąganiu”. 19.12.2006 r – RG, z wyróżnieniem.

- Dr inż. Piotr CZECH
ur. 14.04.1977 w Chorzowie. Doktorant Wydziału Transportu. Promotor – dr hab. inż. Bogusław Łazarz prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Wykrywanie uszkodzeń przekładni zębatych za pomocą metod sztucznej inteligencji”. 7.12.2006 r – RT z wyróżnieniem.

- Dr inż. Jakub MŁYŃCZAK
ur. 2.07.1976 w Siemianowicach Śląskich. Doktorant Wydziału Transportu. Promotor – prof. dr hab. inż. Aleksander Sładkowski. Temat pracy doktorskiej: „Analiza metod pomiaru sił nastawczych w napędach zwrotnicowych” 7.12.2006 r – RT.

- Dr inż. Łukasz KONIECZNY
ur. 24.10.1977 w Piekarach Śląskich. Doktorant Wydziału Transportu. Promotor – dr hab. inż. Janusz Gardulski prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Wpływ zmian stanu technicznego zawieszenia hydropneumatycznego samochodu osobowego na jego charakterystyki dynamiczne” 7.12.2006 r – RT.
- Dr inż. Henryk BĄKOWSKI
ur. 10.07.1977 w Siemianowicach Śląskich. Doktorant Wydziału Transportu. Promotor – dr hab. Andrzej Posmyk prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Ocena właściwości tribologicznych skojarzenia koło-szyna w określonych warunkach eksploatacji” 14.12.2006 r – RT.
- Dr inż. Robert WIESZAŁA
ur. 13.03.1976 w Katowicach. Doktorant Wydziału Transportu. Promotor – dr hab. inż. Andrzej Wyciślik prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Wpływ czynników eksploatacyjnych na poziom zanieczyszczeń w trakcie użytkowania pojazdów” 14.12.2006 r – RT.
- Dr inż. Rafał BIGDA
ur. 30.08.1976 w Zabrze. Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla – Zabrze. Promotor – prof. dr hab. inż. Andrzej Mianowski. Temat pracy doktorskiej: „Analiza procesów termicznego rozkładu wybranych związków nieorganicznych wobec nadmiaru pierwiastka C” 13.12.2006 r – RCH, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Dorota KOZIEJ
ur. 10.02.1979 w Krasnymstawie. Doktorantka Wydziału Matematyczno-Fizycznego. Promotor – prof. dr hab. inż. Jacek Szuber; Priv.Doż.Dr Habil. Udo Weimar. Temat pracy doktorskiej: „Phenomenological and spectroscopic studies of gas detection mechanism of selected gases with tin diocide based sensors” 13.12.2006 r – RMF, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Grzegorz PORĘBA
ur. 5.09.1973 w Zabrze. Wydział Matematyczno-Fizyczny – Instytut Fizyki. Promotor – dr hab. inż. Andrzej Bluszcz prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Zastosowanie ¹³⁷Cs do modelowania procesów erozji i akumulacji na obszarach lessowych” 13.12.2006 r – RMF, z wyróżnieniem.
- Dr Marek TRZCIŃSKI
ur. 21.12.1974 w Inowrocławiu. Akademia Techniczno-Rolnicza – Bydgoszcz. Promotor – dr hab. inż. Antoni Bakulak prof. ATR. Temat pracy doktorskiej: „Właściwości fizykochemiczne powierzchni cienkich warstw indu i indu ze srebrem” 13.12.2006 r – RMF.
- Dr inż. Adam STECHMAN
ur. 2.07.1951 w Kielcach. Biuro Studiów i Projektów Chłodzi Energetycznych „Projchłod”. Promotor – prof. dr hab. inż. Joachim Kozioł. Temat pracy doktorskiej: „Sposób eksploatacji chłodzi kominowych w warunkach zimowych” 15.12.2006 r – RIE.
- Dr inż. Marcin LANDRAT
ur. 26.05.1974 w Tarnowskich Górach. Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki – Katedra Technologii i Urządzeń Zagospodarowania Odpadów. Promotor – prof. dr hab. inż. Janusz Wandrasz. Temat pracy doktorskiej: „Model matematyczny oceny zasobności gazowej składowisk odpadów komunalnych” 18.12.2006 r – RIE.
- Dr inż. Zbigniew BRYTAN
ur. 6.03.1946 w Chorzowie. Doktorant Wydziału Mechanicznego Technologicznego. Promotor – prof. dr hab. inż. Leszek Dobrzański. Temat pracy doktorskiej: „Struktura i własności odpornych na korozję stali serenityczno – austenicznych spiekanych z chłodzeniem konwekcyjnym” 20.12.2006 r – RMT, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Ilona CZERWIK
ur. 9.08.1976 w Pyskowicach. Doktorantka Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii. Promotor – dr hab. inż. Wiesław Chladek prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Ocena obciążenia tkanek krążka stawu skroniowo-żuchwowego w wybranych przypadkach zwarcia centrycznego” 20.12.2006 r – RMT, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Grzegorz DZIATKIEWICZ
ur. 11.08.1978 w Świętochłowicach. Doktorant Wydziału Mechanicznego Technologicznego. Promotor – dr hab. inż. Piotr Fedeliński prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Analiza sprzężonych pól mechanicznych i elektrycznych w materiałach piezoelektrycznych metodą elementów brzegowych” 20.12.2006 r – RMT, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Wirginia PILARCZYK
ur. 28.05.1974 w Łazach. Wydział Mechaniczny Technologiczny – Instytut Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych. Promotor – dr hab. inż. Ryszard pracy doktorskiej: „Struktura i własności wybranych stopów Se-C wytworzonych metodą mechanicznej syntezy” 20.12.2006 r – RMT.
- Dr inż. Tomasz RASZKA
ur. 15.12.1977 w Gliwicach. Doktorant Wydziału Mechanicznego Technologicznego. Promotor – prof. dr hab. inż. Danuta Szewieczek. Temat pracy doktorskiej: „Wpływ struktury na wybrane własności magnetycznie miękkich stopów (Fe_{100-x}Co_x)_{73,5}Cu₁Nb₃Si_{13,5}B₉ (x=10;30;40)” 20.12.2006 r – RMT.
- Dr inż. Tomasz TAŃSKI
ur. 6.12.1977 w Wodzisławiu Śląskim. Wydział Mechaniczny Technologiczny – Instytut Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych. Promotor – prof. dr hab. inż. Leszek Dobrzański. Temat pracy doktorskiej: „Kształtowanie struktury i własności odlewniczych stopów Mg-Al-Zn obrabianych cieplnie” 20.12.2006 r – RMT, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Adam POŁOK
ur. 20.12.1976 w Zabrze. Wydział Mechaniczny Technologiczny – Instytut Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych. Promotor – prof. dr hab. inż. Leszek Dobrzański. Temat pracy doktorskiej: „Modelowanie własności laserowo stopowanej stali 55NiCrMoV7 z wykorzystaniem metod sztucznej inteligencji” 20.12.2006 r – RMT, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Rafał MANIARA
ur. 13.08.1976 w Tarnowskich Górach. Wydział Mechaniczny Technologiczny – Instytut Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych. Promotor – prof. dr hab. inż. Leszek Dobrzański. Temat pracy doktorskiej: „Kinetyka krystalizacji i struktura odlewniczych stopów Al-Si-Cu” 20.12.2006 r – RMT, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Dariusz MROZEK
ur. 18.01.1976 w Gliwicach. Doktorant Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki. Promotor – prof. dr hab. inż. Stanisław Kozielski. Temat pracy doktorskiej: „Aproksymacyjne wyszukiwanie w bioinformatycznych bazach danych” 19.12.2006 r – RAU, z wyróżnieniem.
- Dr inż. Grzegorz JANOWSKI
ur. 26.06.1972 w Katowicach. Doktorant Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii. Promotor – prof. dr hab. inż. Franciszek Binczyk. Temat pracy doktorskiej: „Określenie zależności pomiędzy energią dyssypacji mechanicznej a zużyciem elementów w układach tribologicznych” 12.12.2006 r – RM.

■ Zatwierdzenie habilitacji

• Dr hab. inż. Robert SEKRET
ur. 07.09.1970 r.w Błachowni.

Politechnika Częstochowska- Wydział
Inżynierii i Ochrony Środowiska.
Uchwała Rady Wydziału Inżynierii

Środowiska i Energetyki - 01.12.2006 r.
W zakresie budowa i eksploatacja ma-
szyn - ochrona atmosfery.

Urszula Czaplą

Dział współpracy z Zagranicą informuje

Wyjazdy, przyjazdy...

W grudniu 2006 roku odnotowano 48 wyjazdów zagranicznych do 16 krajów: Belgii (3), Czech (6), Finlandii (1), Francji (2), Hong Kongu (1), Japonii (1), Kuwejtu (1), Litwy (1), Niemiec (15), Portugalii (2), Rosji (2), Ru-

munii (8), Singapuru (2), USA (1), Wielkiej Brytanii (1) i Włoch (1). Głównym powodem wyjazdów były konsultacje i wykłady na które wyjechało 18 osób. Na konferencje wyjechało 16 osób, a na staże, kursy i studia 5. Dwie osoby

uczestniczyły w wymianie.

W tym samym czasie uczelnię odwiedziło siedem osób z: Czech (5), Holandii (1) i Włoch (1).

Helena Papkala

Z życia CKI

► W dniach 7 – 8 grudnia w Wiśle z inicjatywy dr. inż. Tomasza Odlanickiego -Poczebuda odbyło się seminarium dla członków Studenckiego Koła Auditorów Energetycznych „SKAnER”. Celem seminarium było m.in. zapoznanie studentów z procedurą przeprowadzania inwentaryzacji i auditingu energetycznego obiektów budowlanych.

► 14 grudnia odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów 100 absolwentom kierunku Budownictwo. W uroczystości udział wzięli: Dziekan Wydziału Budownictwa – prof. Jan Ślusarek, prof. Joachim Kozioł – Dyrektor Centrum Kształcenia Inżynierów, dr inż. Andrzej Mokrosz – Pełnomocnik Dziekana ds. Dydaktyki w CKI, prof. Jerzy Weseli oraz dr Grzegorz Rendchen.

► 14 grudnia odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów 55 absolwentom kierunku Górnictwo i Geologia. W uroczystości udział wzięli m. in. dr Roman Pilorz – Prodzikan ds. Studiów Wieczorowych, prof. Joachim Kozioł – Dyrektor CKI, dr Henryk Badura – Pełnomocnik Dziekana ds. Dydaktyki w CKI, prof. Henryk Przybyła.

► 15 grudnia przedstawiciele CKI uczestniczyli w Dniach Otwartych Politechniki Śląskiej. Podczas spotkania rozpowszechniano wśród młodzieży materiały informacyjne o kierunkach i specjalnościach Zamiejscowych Ośrodków Dydaktycznych Wydziałów, realizujących proces dydaktyczny w Ośrod-

ku Rybnickim naszej Uczelni.

► Tradycyjna „Wieczornica wigilijna” odbyła się w CKI w dniu 18 grudnia. W pięknie przystrojonej auli zebrali się pracownicy, studenci, emeryci, a także przedstawiciele Uniwersytetu Śląskiego oraz Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego. Wśród dostojnych Gości na uroczystość przybyli m. in. – J. M. Rektor Politechniki Śląskiej – prof. Wojciech Zieliński, Senator RP – prof. Antoni Motyczka, Zastępca Prezidenta Miasta Rybnika – inż. Michał Śmigiel-ski, Prezes Fundacji Ekologicznej „Ekoterm Silesia” – mgr Adam Bober, Wiceprezes Fundacji Ekologicznej „Ekoterm Silesia” – mgr Janusz Trojan, Dziekan Wydziału Budownictwa – prof. Jan Ślusarek, Prodzikan Wydziału Górnictwa i Geologii – dr Roman Pilorz. Uczestnicy

wieczornicy dzieląc się opłatkiem, składali sobie nawzajem najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne. W czasie wieczornicy wystąpił Chór Duszpasterstwa Akademickiego „DAR”, pod batutą dr Joanny Glenc.

► 21 i 22 grudnia w auli Budynku Głównego odbyła się publiczna prezentacja, odbiór i obrona

praktyk studenckich na kierunku Budownictwo. W spotkaniu uczestniczyli: Pełnomocnik Dziekana ds. Dydaktyki w CKI - dr Andrzej Mokrosz, dr Eugeniusz Baron oraz przedstawiciele firm, w których studenci odbywali praktyki.

► W grudniu 2006 r. w Centrum Kształcenia Inżynierów odbyły się obrony prac dyplomowych studentów Zamiejscowych Ośrodków Dydaktycznych Wydziałów: Elektrycznego; Górnictwa i Geologii oraz Budownictwa. Swoje prace obroniło 20 studentów, którzy zaliczyli egzamin z wynikiem pozytywnym.

► W auli Budynku Głównego studenci zrzeszeni w Akademickim Związku Sportowym, zorganizowali zabawę sylwestrową.

Jolanta Katuszonek

Wieczornica Wigilijna w Centrum Kształcenia Inżynierów

Działalność Centrum Edukacyjno-Kongresowego

Fot. A. Stapor

Konferencja „Badania Naukowe na Rzecz Gospodarki. Innowacje i Rozwój Regionu Śląskiego.”

1 grudnia 2006r.

Wizyta Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Dnia 1 grudnia 2006 r. w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej odbyła się konferencja zorganizowana z okazji inauguracji 7. Programu Ramowego UE (2007-2013), zatytułowana: Badania Naukowe na Rzecz Gospodarki. Innowacje i Rozwój Regionu Śląskiego. Konferencja, współorganizowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, miała na celu przedstawienie po raz pierwszy założeń nowej polityki rządu w zakresie wspierania współpracy nauki z przemysłem w dziedzinie badań naukowych. Podczas konferencji prof. Michał Seweryński, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przedstawił założenia polityki rządu wobec sektora badań naukowych. Zostały również przedyskutowane wnioski wynikające z tej polityki dla rozwoju innowacyjności i współpracy nauki z przemysłem w regionie śląskim.

8 grudnia 2006r.

Rola i funkcjonowanie polskich platform technologicznych

Dnia 8 grudnia 2006r. w auli B odbyło się spotkanie polskich platform technologicznych dotyczące przyszłości ich funkcjonowania oraz możliwości finansowania działań poprzez 7 Program Ramowy i fundusze strukturalne.

Organizatorami byli: Politechnika Śląska, Krajowy Punkt Kontaktowy, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Regionalny System Innowacji, Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Polska Platforma Technologiczna Transportu Szynowego, Polska Platforma Technologiczna Środowiska, Polska Platforma Technologiczna Metali Nieżelaznych.

Fot. T. Śliwa

Koncert oplatkowy

15 grudnia 2006r.

Spotkanie oplatkowe

Z okazji Świąt Bożonarodzeniowych, dnia 15 grudnia w Centrum Edukacyjno-Kongresowym odbyło się spotkanie wigilijne uświetnione występem Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny. „Śląsk” prezentuje wielowiekowy folklor śląski, który zdobył uznanie na całym świecie, o czym świadczą liczne nagrody i dyplomy honorowe, z których wymienić można Śląską Nagrodę Muzyczną i Artystyczną lub honorowy dyplom uznania Prezydenta USA.

Aleksandra Stapor

Wydarzenia

Nagroda Prezesa Rady Ministrów za wybitne krajowe osiągnięcie naukowo-techniczne

Prezes Rady Ministrów przyznał III nagrodę za wybitne krajowe osiągnięcia naukowo – techniczne zespołowi kierowanemu przez prof. dr hab. inż. Marka Jaszczuka w składzie prof. dr hab. inż. Marian Dolipski, dr inż. Piotr Cheluska i dr inż. Piotr Sobota z Instytutu Mechanizacji Górnictwa Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej oraz mgr inż. Mirosław Bochenek, mgr inż. Andrzej Skrzypiec i mgr inż. Stanisław Wysocki z Zabrzeńskich Zakładów Mechanicznych S.A. Nagrodzone zostało osiągnięcie p.t. „Energooszczędne organy urabiające kombajnów ścianowych przeznaczone do urabiania węgla trudno i średnio urabialnych oraz oprogramowanie do komputerowego wspomaganie procesu ich projektowania”. Przedmiotem opracowania były organy urabiające kombajnów ścianowych cechujące się niekonwencjonalnym sposobem rozmieszczenia noży skrawających. Zapewniają one

redukcję energochłonności urabiania pokładów węgla średnio i trudno urabialnych, wzrost wychodu grubych sortymentów urobku i poprawiają bezpieczeństwo stanowiskowe poprzez zmniejszenie zapylenia. Uzyskuje się także wzrost trwałości noży oraz elementów układów napędowych kombajnu ścianowego. Innowacyjnością tego rozwiązania jest zróżnicowanie przestrzennego usytuowania noży w danej linii skrawania.

Dzięki temu następuje dostosowanie liczby noży urabiających caliznę węglową do prędkości posuwu kombajnu ścianowego. Idea nowego sposobu rozmieszczenia noży powstała w wyniku przeprowadzenia obszernych badań modelowych oraz badań eksploatacyjnych prowadzonych w ramach projektów finansowanych przez KBN. W badaniach modelowych wykorzystano oryginalny, zwyfikowany model dynamiczny ukła-

Gratulacje premiera Jarosława Kaczyńskiego przyjmuje kierujący zespołem prof. Marek Jaszczuk

Dyplomy dla pozostałych członków zespołu przyjmuje z rąk premiera Jarosława Kaczyńskiego kierujący zespołem prof. Marek Jaszczuk

PREZES RADY MINISTRÓW

przyznaje

III nagrodę za wybitne krajowe osiągnięcie naukowo-techniczne

zespółowi Politechniki Śląskiej i Zabrzeńskich Zakładów Mechanicznych S.A. w składzie:

mgr inż. Mirosław BOCHENEK,
dr inż. Piotr CHELUSKA,
prof. dr hab. inż. Marian DOLIPSKI,
mgr inż. Andrzej SKRZYPIEC,
dr inż. Piotr SOBOTA,
mgr inż. Stanisław WYSOCKI,

pod kierownictwem prof. dr hab. inż. Marka JASZCZUKA

Jarosław KACZYŃSKI

Warszawa, dnia 13 grudnia 2006 r.

Dyplom
Prezesa Rady Ministrów

Gratulacje premiera Jarosława Kaczyńskiego przyjmują:
dr Piotr Sobota, prof. Marek Jaszczuk i dr Piotr Cheluszka

du urabiania kombajnu ścianowego. Ze względu na nowatorski i unikatowy charakter rozwiązanie to jest chronione patentem nr 192808. Trafność zaproponowanych nowych rozwiązań organów urabiających potwierdzona została opiniami użytkowników kombajnów ścianowych wyposażonych w organy nowej generacji.

Nagrodę za wybitne krajowe osiągnięcia naukowo – techniczne podczas uroczystości w dniu 15 grudnia 2006 r. w siedzibie Prezesa Rady Ministrów wręczał premier RP Jarosław Kaczyński, który wraz z gratulacjami dla wyróżnionych złożył również deklarację wzrostu nakładów finansowych przeznaczonych w budżecie państwa w 2007 roku na badania naukowe i szkolnictwo wyższe.

Piotr Sobota

VIII Międzynarodowe Warsztaty Doktoranckie OWD'2006

VIII Międzynarodowe Warsztaty Doktoranckie OWD'2006 (organizowane przez Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej, Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, Centrum Edukacji w Mechatronice (CEM) przy Politechnice Śląskiej, oraz Polsko-Japońską Wyższą Szkołę Technik Komputerowych) pod patronatem dziekanów Wydziałów Elektrycznych, Automatyki, Elektroniki i Informatyki w Polsce oraz Institution of Engineering and Technology EM-PN w Londynie odbyły się w dniach 21-24 października 2006 w domu wczasowym KONTAKT w Wiśle – Głębcach. Patronat medialny nad Warsztatami objęły „Wiadomości Elektrotechniczne”.

Pula nagród przeznaczonych dla autorów wybijających się referatów była w tym roku imponująca. Obok najstarszej głównej nagrody IET Best Paper Award, której inspiratorem jest prof. Jan Sykulski Przewodniczący IET Electromagnetic Professional Network (przypominamy, że w br. brytyjskie stowarzyszenie Institute of Electrical Engineering IEE przekształciło się w Institute of

Engineering and Technology IET), pojawiły się nowe nagrody, ufundowane przez Dziekana Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej, Dziekana Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej, Dziekana Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki Politechniki Opolskiej, IEEE-ED – Polish Section, Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej PTETiS, Polskiego Towarzystwa Zastosowań Elektromagnetyzmu PTZE oraz Redakcję czasopisma „Pomiary, Automatyka, Kontrola” (PAK).

W Warsztatach tradycyjnie uczestniczyli doktoranci z większości polskich uczelni technicznych, jak też doktoranci ze Słowacji (TU Žilina i TU Koszyce), Czech (TU Pilzno), Węgier (TU Budapeszt), Słowenii (TU Maribor), Chorwacji (TU Zagrzeb) i Rosji. Należy podkreślić, że uczestnicy z zagranicy mieli możliwość wzajemnego poznania się i zintegrowania poprzez wcześniejsze uczestnictwo w IV CEEPUS Summer School na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Ekspertami ósmej edycji Warsztatów

Doktoranckich byli profesorowie z Polski, Niemiec i Wielkiej Brytanii: prof. dr hab. inż. Marian Adamski (Uniwersytet Zielonogórski), prof. dr hab. inż. Andrzej Demenko (Politechnika Poznańska), dr hab. inż. Grażyna Demenko prof. (Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza), prof. dr hab. inż. Włodzimierz Janke (Politechnika Koszalińska), prof. dr hab. inż. Tadeusz Kaczorek Członek Rzeczywisty PAN (Politechnika Warszawska), prof. dr hab. inż. Krzysztof Kluszczyński (Politechnika Śląska), prof. dr hab. inż. Witold Kosiński (Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych), prof. dr hab. inż. Andrzej Krawczyk (Centralny Instytut Ochrony Pracy), prof. dr hab. inż. Marian Łukaniszyn (Politechnika Opolska), prof. dr hab. inż. Wojciech Mitkowski (Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie), prof. dr hab. inż. Andrzej Napieralski (Politechnika Łódzka), prof. dr hab. inż. Ewa Piętka (Politechnika Śląska), dr hab. inż. Ryszard Rojek prof. (Politechniki Opolskiej), professor Dieter Schott PhD, DSc (Wismar University - Germany), prof. dr hab. inż. Jan Sikora (Instytut Elektrotechniki), professor Jan Sykulski PhD, DSc (Univer-

sity of Southampton – Great Britain), dr hab. inż. Barbara Ślusarek (Instytut Tele i Radiotechniczny w Warszawie), prof. dr hab. inż. Andrzej Świerniak (Politechnika Śląska), prof. dr hab. inż. Konrad Wojciechowski (Politechnika Śląska) oraz dr hab. inż. Zdzisław Życki prof. Instytutu Elektrotechniki w Warszawie, reprezentujący - obok swoich uczelni - również najważniejsze instytucje naukowego i akademickiego środowiska w Polsce: Polską Akademię Nauk, Radę Główną Szkolnictwa Wyższego, Radę Nauki, Centralną Komisję Kwalifikacyjną ds. Tytułu i Stopni Naukowych, Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej PTETiS oraz Polskie Towarzystwo Zastosowań Elektromagnetyzmu PTZE.

W bieżącym roku w znaczący sposób uległa poszerzeniu tematyka Warsztatów o nowe, dynamicznie rozwijające się działy techniki, a mianowicie: robotykę, bioinżynierię medyczną, mechatronikę i inteligencję maszynową, przy równoczesnym ustabilizowaniu się liczby referatów z zakresu klasycznej elektrotechniki (maszyny elektryczne, napęd, energoelektronika, elektroenergetyka itp.), elektroniki, informatyki, automatyki i teorii stosowania. Referatów wygłoszono w sumie 77 w 12 sesjach. Zgodnie z tradycją – sesjom przewodniczyli sami doktoranci, ucząc się trudnej umiejętności kierowania dyskusją. Na Warsztatach przewodniczenie obradom jest niezmiernie trudne, albowiem w audytorium – obok wybitnych profesorów i uznanych autorytetów – zasiadają (dopiero co zaczynający karierę, ale czupurni i żądni wiedzy) słuchacze pierwszego roku studiów doktoranckich. Sporo referatów, również z kręgu autorów polskich, wygłoszono w języku angielskim, co wymusiło dyskusję, a często nawet i rozmowy kularowe w tym języku.

Wygłoszone referaty zostały opublikowane w 2-tomowym PROCEEDINGS (ISBN 83-92242-1-3). Ich staranna edycja stała się możliwa dzięki wsparciu finansowemu Rady Nauki. Materiałom konferencyjnym towarzyszy CD-ROM, zawierający - prócz tekstów referatów – wykłady zaproszone profesorów oraz zdjęcia.

Kulminacyjnym wydarzeniem Warsztatów była uroczysta sesja naukowa w dniu 22 października (niedziela), którą zaszczylicili swoją obecnością: V-ce Przewodniczący Rady Głównej Szkolnictwa

Wyższego Prof. Wojciech Mitkowski, Prorektor ds. Nauki Politechniki Łódzkiej prof. Andrzej Napieralski, Dziekani: prof. Lesław Topór – Kamiński (Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej), prof. Jerzy Rutkowski (Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej) i prof. Ryszard Rojek (Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki Politechniki Opolskiej), Prodziekani: dr inż. Maria Bojarska i prof. Stefan Paszek oraz Przewodniczący Oddziału Gliwicko-Opolskiego PTETiS prof. Marian Pasko.

Po powitaniu i przedstawieniu gości przez Opiekuna Naukowego Warsztatów (niżej podpisanego) wystąpił wieloletni i niezmordowany przewodniczący Komitetu Organizacyjnego dr inż. Grzegorz Kłapyta, przypominając krótko historię i tradycje Warsztatów oraz przedstawiając Komitet Organizacyjny, który w tym roku pracował w składzie: dr inż. Grzegorz Kłapyta – przewodniczący, mgr inż. Roman Żurkowski – zastępca, mgr inż. Marcin Szczygieł – zastępca, lic. Dominika Dziurawiec – sekretarz, inż. Aleksandra Kłapyta oraz mgr inż. Paweł Kowol.

Miłym wydarzeniem było wręczenie Złotych Odznak OWD osobom, które położyły szczególnie duże zasługi dla rozwoju Międzynarodowych Warsztatów Doktoranckich. Otrzymali je przede wszystkim profesorowie – eksperci, uczestniczący w Warsztatach dłużej niż 5 lat, ale również fundatorzy nagród. Złote Odznaki OWD

trafiły również do rąk: Senatora RP prof. Piotra Wacha (autora wykładu na I Warsztatach OWD „Między prawdą nauki, a prawdą wiary”), Dyrektora Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej w Warszawie dr Bogumiła Szymańskiego, Dyrektora Instytutu Elektrotechniki w Warszawie dr inż. Stefana Paradowskiego oraz J.M. Rektorów: dr Pawła Nowackiego (Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych w Warszawie) i prof. Jerzego Skubisa (Politechnika Opolska).

W części naukowej uroczystej sesji wykłady zaproszone zaprezentowali:

Prof. Jan Sykulski (University of Southampton, Wielka Brytania) *“Field Simulation as an Aid to Electromechanical Design: The State of the Art”* oraz prof. Dieter Schott (University of Wismar, Niemcy) *“Modelling and Simulation in Engineering From a Mathematical Point of View With Typical and Critical Examples”*. Oba wykładom towarzyszyła szeroka i ciekawa dyskusja. Po przerwie – z ciastkami i lampką wina – przyszedł czas na wykład z zakresu historii polskiej nauki. Powstanie, dzieje i działalność polskich Stacji Zagranicznych PAN przedstawił prof. Tadeusz Kaczorek – Członek rzeczywisty PAN. Historyczne fakty splotły się z osobistymi wspomnieniami Profesora, który przez wiele lat pełnił funkcję Dyrektora Stacji Naukowej PAN w Rzymie. Słuchacze poznali ponadto dzieje stacji naukowych

Laureaci VIII Międzynarodowych Warsztatów Doktoranckich OWD'2006

w Paryżu, Wiedniu, Berlinie i Moskwie oraz Biura Promocji Nauki w Brukseli. Niezwykle ciekawe były również wykłady zaproszone, wygłoszone w pierwszym i ostatnim dniu Warsztatów. Ich autorami byli: prof. Witold Kosiński (Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych) „*Elements of Computational Intelligence*” oraz dr inż. Dorota Cendrowska (Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych – ubiegłoroczna laureatka IEE Best Paper Award) „*Useful Elements of Typography for Scientists*”.

Warsztaty Doktoranckie to również budowanie więzi koleżeńskich i przyjaźni pomiędzy doktorantami z różnych uczelni i z różnych krajów. Integracji tej sprzyjają wieczorne, wspólnie spędzane i przeżywane przez doktorantów i ekspertów – imprezy towarzyskie.

Sobotni wieczór spędzono przy ognisku i przy muzyce góralskiej kapeli z Istebnej „Wałasi”. Oczywiście, obowiązkowa była nauka hymnu OWD, która zakończyła się kolejnym sukcesem. Liczba zwrotek wzrosła do niebagatelnej liczby 122, a treść tych ostatnio powstałych będzie przypominać i nie pozwoli zapomnieć o najważniejszych osobach i wydarzeniach, mających miejsce podczas tegorocznej edycji Warsztatów. W niedzielę wieczorem gościem Warsztatów OWD był znany podróżnik mgr biolog Jerzy Zygmun, który rozpałił wyobraźnię i żądzę przygód – opowieściami, filmami i zdjęciami z wypraw na Polinezję oraz do jaskiń Patagonii (Chile). Po pre-

lekcji była również możliwość zdobycia dedykacji i autografu na Jego najnowszej książce podróżniczej „Dno”. Ostatni wieczór to tradycyjnie już wieczór Karaoke, który pozwala utrwalić zadzierzgnięte więzi przyjaźni. Przyjaźnie te pozwalają mieć nadzieję, że za 10-20 lat stworzenie w Europie Środkowej międzynarodowej sieci współpracujących ze sobą uczelni, będzie rzeczą banalną, albowiem młodzi, dynamiczni naukowcy będą mieć mnóstwo kolegów ze swojej branży spośród uczestników OWD.

Na Warsztatach pieczołowicie kultywowane są rozliczne tradycje. Należą do nich srebrny znaczek z logo OWD, symbolizujący przynależność do „doktoranckiej rodziny”, ale również – edycja grafik z serii „Zabytkowe gmachy polskich uczelni technicznych”. Autorem akwafort jest wybitny artysta Tadeusz Siara, który utrwalił już w swoich pracach historyczne gmachy AGH w Krakowie, Politechniki Warszawskiej oraz Politechniki Śląskiej. W tym roku przyszedł czas na Politechnikę Łódzką. Dzięki wsparciu i życzliwości J.M. Rektora prof. Jana Krysińskiego na grafice, którą otrzymali wszyscy doktoranci i eksperci, znalazła się zabytkowa willa J. Richtera, mieszcząca Międzynarodowe Centrum Kształcenia Politechniki Łódzkiej.

Dużą popularnością cieszy się również ścienny kalendarz OWD, prezentujący tradycyjnie zdjęcia z ubiegłorocznych Warsztatów oraz przypominający o najważniejszych datach przyszłorocznych

Warsztatów, które są już w przygotowaniu i o których – aby zdążyć uporać się z referatem – należy już zacząć myśleć dziś.

Oczekiwanym z dużym napięciem wydarzeniem jest uroczyste rozdanie nagród. Jury, pracujące pod przewodnictwem profesora Tadeusza Kaczorka (zastępcą jest prof. Andrzej Napieralski) spotkało się na obradach aż 5 razy i na bieżąco – sumiennie i dogłębnie – analizowało wszystkie referaty, sposób ich prezentacji, przygotowanie materiału ilustracyjnego i zachowanie w trakcie dyskusji. Wręczenia nagród dokonali: profesor Tadeusz Kaczorek oraz specjalnie przybyły na tę okoliczność prodziekan ds. nauki Wydziału Elektrycznego prof. Paweł Sowa.

Laureatami tegorocznych nagród zostali:

• IET Best Paper Award:

Wojciech Sankowski:

„IMPROVEMENTS IN IRIS FINDER – PROGRAM FOR RELIABLE IRIS LOCALIZATION IN IMAGES TAKEN UNDER VISIBLE LIGHT”

• IEEE Polish Section Distinguished Paper Award:

Rafał Wojciechowski:

“ANALIZA MOMENTU ELEKTROMAGNETYCZNEGO W SILNIKU O PODWÓJNYM WIRNIKU METODĄ ELEMENTÓW SKOŃCZONYCH”

• Nagroda Dziekana Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej w Gliwicach:

Marcin Kałuża:

“SILICON INTEGRATED SPIRAL INDUCTOR MODELLING BY FREQUENCY SAMPLING”

• Nagroda Dziekana Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach:

Andrzej Ruszewski:

“STABILITY REGIONS OF DISCRETE-TIME SYSTEMS WITH PI CONTROLLER”

• Nagroda Dziekana Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki Politechniki Opolskiej:

Daria Pavelyeva:

“3 D IMAGE RECOGNITION IN ROBOTICS BY USING THE COLOR MOIRE PHENOMENON”

• Nagroda Prezesa Polskiego Towarzystwa Zastosowań Elektromagnetyzmu - PTZE

Peter Vrtič:

„2D MAGNETIC FIELD ANALYSIS

Uczestnicy VIII Międzynarodowych Warsztatów Doktoranckich OWD'2006

IN LINEAR PERMANENT MAGNET SYNCHRONOUS MACHINE”

• Wyróżnienie Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej – PTETiS

Rafał Kociszewski:

„STEROWALNOŚĆ WZGLĘDNA DODATNICH UKŁADÓW DYSKRETYCH Z OPÓŹNIENIAMI ZMIENNYCH STANU I STEROWANIA”

Agnieszka Duraj:

„SIECI FALKOWO – NEURONOWE JAKO METODA DETEKCJI I KLASYFIKACJI RYTMU ENDOGENNEGO W SYGNAŁACH STYMULATOROWYCH,„

Anna Felkner:

„APPLICATIONS OF RBAC IN NEW INTERNET TECHNOLOGIES”

• Nagroda Centrum Edukacji w Mechatronice przy Politechnice Śląskiej w Gliwicach:

Andrzej Andrzejewski:

„APPLICATION OF THE ESTIMATOR OF THE ELECTROMECHANICAL SUBSYSTEM IN THE ANGULAR SPEED CONTROL SYSTEM OF PMSM”

• Wyróżnienie w postaci całorocznej prenumeraty czasopisma „Pomiary - Automatyka – Kontrola” (PAK) otrzymał mgr inż. Tomasz Błażejczyk za pracę pt.: „Domagnesowywanie magnesów trwałych dla wariantu pełnej struktury magnetycznej w maszynach elektrycznych”.

Nowym obiecującym elementem Warsztatów stała się “post-doctoral session”. Sesji tej domagali się stanowczo uczestnicy poprzednich Warsztatów, którzy – pomimo uzyskania stopnia doktora nauk technicznych – pragną nadal uczestniczyć w Warsztatach.

Prezentacje te - bardzo dojrzałe - okazały się przydatne dla doktorantów, którzy mogli zobaczyć, jak powinny wyglądać pełne wystąpienia, charakterystyczne

dla publicznej obrony doktoratu.

Obecność młodych doktorów dobrze rokuje przyszłości Warsztatów OWD, w ramach których powoli zawiązuje się załazek nowej idei – warsztatów habilitanckich.

To niezwykle cieszy, że od razu – praktycznie zaraz po zakończeniu doktoratów – młodzi i utalentowani badacze myślą z przekonaniem i nadzieją o – nieodzownym w karierze polskiego naukowca – stopniu doktora habilitowanego.

Krzysztof Kluszczyński

*Opiekun Naukowy
Międzynarodowych Warsztatów
Doktoranckich OWD*

Fotoreportaż z warsztatów znajduje się na trzeciej stronie okładki.

VII konferencja naukowa doktorantów wydziałów budownictwa

Konferencja odbyła się w Wiśle 9 i 10 listopada 2006 r. Celem konferencji była prezentacja rozwiązań teoretycznych i wyników badań eksperymentalnych uzyskanych podczas wykonywania prac doktorskich z zakresu inżynierii lądowej. Ponadto spotkanie umożliwiło wzajemne poznanie się najmłodszych pracowników nauki oraz integrację środowiska doktorantów wielu wydziałów budownictwa krajowych uczelni. Konferencję przygotował komitet organizacyjny składający się z uczestników dziennych studiów doktoranckich Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej. Przewodniczącym komitetu był wyróżniający się absolwent tych studiów dr inż. Tomasz Jaśniok, natomiast członkami mgr inż. Katarzyna Domagała, mgr inż. Rafał Domagała, mgr inż. Bernard Kotala oraz mgr inż. Iwona Seweryn. Patronat nad konferencją objął dziekan Wydziału Budownictwa w Gliwicach dr hab. inż. Jan Ślusarek prof. PŚI.; opiekę pełnił kierownik studiów doktoranckich na tym wydziale, dr hab. inż. Adam Zybura, prof. PŚI. W konferencji uczest-

niczyło 76. osób z różnych ośrodków akademickich, w tym 18. profesorów – opiekunów doktorantów oraz 3. adiunktów. Na konferencji zostały przedstawione prace, które w formie artykułów opublikowano w specjalnym Zeszycie Naukowym Politechniki Śląskiej serii Budownictwo (nr 109/2006). Zeszyt ten zawiera 58 samodzielnych artykułów doktorantów, opracowanych pod opieką promotorów. Artykuły przyjęto do druku na podstawie opinii opracowanych przez 59. profesorów z innych ośrodków akademickich. Do organizatorów przesłano 64 prace, z których recenzenci uznali tylko 6 prac za przedwczesne, natomiast w wielu opracowaniach proponowali szereg zmian, uzupełnień i poprawek. Współpraca

członków komitetu organizacyjnego z autorami umożliwiła szybką korektę tekstów artykułów. Do opublikowania i wygłoszenia przyjęto prace z Politechnik: Białostockiej (4), Gdańskiej (1), Krakowskiej (10), Lubelskiej (5), Opolskiej (3), Szczecińskiej (2), Śląskiej (20), Świętokrzyskiej (8), Wrocławskiej (3) oraz Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1) i Akademii Techniczno-Rolniczej

Otwarcie konferencji

Wystąpienie prof. Jana Kubika.

Uczestnicy konferencji na sali obrad.

Uczestnicy konferencji na sali obrad.

Wystąpienie prof. Andrzeja Ajdukiewicza inaugurujące „wieczór inżynierski”

w Bydgoszczy (1).

Towarzyszący konferencji Zeszyt Naukowy (474 str.) powstał dzięki finansowemu wsparciu instytucji starających się pomóc najmłodszym pracownikom nauki podejmującym działalność badawczą w dziedzinie inżynierii lądowej. Materialne wsparcie konferencji udzielili: Rektor Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Zarząd Główny Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa w Warszawie, Góraźdże Cement SA, Chorula - Opole, Wydawnictwo Polski Cement Sp. z o.o. w Krakowie oraz Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa w Katowicach.

Obrady przebiegały w 6. sesjach tematycznych. Sesję 1 prowadzili prof. Andrzej Ajdukiewicz i prof. Jerzy Skrzypczyk. Wygłoszono 10 referatów przedstawiających problemy mechaniki budowli oraz konstrukcji sprężonych. Sesji 2 przewodniczyli prof. Włodzimierz Starosolski i prof. Andrzej Seruga. Sesja ta obejmowała 8 referatów dotyczących konstrukcji betonowych. Sesji 3 przewodniczyli prof. Maciej Gryczmański, prof. Zenon Szypcio i prof. Jerzy Sękowski. W wygłoszonych 7. referatach prezentowano prace z dziedziny geotechniki.

Przed sesją „geotechniczną” mgr inż. Krzysztof Golonka – projektant z Biura Projektów Krebs & Kiefer GmbH w Karlsruhe, wygłosił referat inżynierski na temat „Winda dla statków pasażerskich przy Zaporze Trzech Przełomów w Chinach”.

Drugi dzień obrad rozpoczął wykład prof. dra hab. inż. Jana Kubika z Politechniki Opolskiej pt. „Rola seminariów w kształceniu doktorantów”. Tekst tego wykładu został opublikowany w towarzyszącym konferencji Zeszycie Naukowym Politechniki Śląskiej. Następnie odbyły się trzy kolejne sesje tematyczne. Sesji 4 przewodniczyli prof. Jan Kubik i prof. Jerzy Weseli. Wygłoszono 10 referatów dotyczących zagadnień fizyki budowli. Sesja 5 była prowadzona przez prof. Janusza Szwabowskiego i prof. Marka Iwańskiego. Zaprezentowano 9 referatów obejmujących problemy technologii betonu i materiałów drogowych. Ostatniej 6 sesji przewodniczyli prof. Zbigniew Mendera, prof. Marek Piekarczyk i dr hab. Walter Wuwer. Wygłoszono w niej 9 referatów poświęconych konstrukcjom metalowym i zagadnieniom różnym. Szczegółowa dyskusja odbywała się bezpośrednio po wygłoszeniu każdego referatu. Dzięki dobremu przygotowaniu doktorantów i ich dużemu zdyscyplinowaniu można było w przeciągu dwóch dni przedstawić 53 prace. W dyskusji zabierali głos przede wszystkim profesorzy, którzy w przyjaznej atmosferze zwracali uwagę na możliwość poprawy pewnych niedoskonałości.

Podobnie jak w latach ubiegłych konferencję urozmaicił konkurs na najlepiej przygotowane referaty. Nagrodami w konkursie były trzy obszerne zestawy książek naukowo-technicznych ufundowane przez Wydawnictwo Polski Cement z Krakowa. Wyróżniające się prace typowali uczestniczący w konferencji profesorowie, uwzględniając stopień oryginalności i trudności rozwiązywanego prob-

lemu naukowego, sposób prezentacji oraz jakość opublikowanego artykułu. O dobrym poziomie referowanych prac świadczy, że aż 14 z nich zostało wymienionych jako spełniające kryteria konkursu. Na podstawie największej liczby wskazań nagrody książkowe przyznano:

- mgr inż. Agnieszce Krok z Politechniki Krakowskiej za pracę „Zastosowanie sztucznych sieci neuronowych i filtru Kalmana do modelowania pętli histerezy od obciążeń niskocyklicznych próbek betonowych” – opiekun naukowy prof. Zenon Waszczyszyn,

- mgr inż. Zofii Szweda z Politechniki Śląskiej za pracę „Określenie przepuszczalności chlorków przez beton na podstawie badań w polu elektrycznym” – opiekun naukowy prof. Adam Zybura,

- mgr inż. Mariuszowi Zych z Politechniki Krakowskiej za pracę „Analiza numeryczna naprężeń termicznych w segmencie ściany zbiornika żelbetowego” – opiekun naukowy prof. Andrzej Seruga.

Ponadto dyplomami wyróżniono:

- mgr inż. Katarzynę Domagałę z Politechniki Śląskiej za pracę „Przebieg

uszczelniania betonu środkami krystalizującymi” – opiekun naukowy prof. Adam Zybura,

- mgr inż. Martę Kałużę z Politechniki Śląskiej za pracę „Czynne wzmocnienie zginanych belek żelbetowych sprężającymi taśmami CFRP” – opiekun naukowy prof. Andrzej Ajdukiewicz,

- mgr inż. Gabriela Kubieniec z Politechniki Krakowskiej za pracę „Badania i analiza MES naroża ramy wzmocnionej przy użyciu klejów” – opiekun naukowy prof. Hartmut Pasternak,

- mgr inż. Kamila Pawlika z Politechniki Opolskiej za pracę „Opis sprężysto-plastycznych ośrodków wieloskładnikowych” – opiekun naukowy prof. Jan Kubik,

Natomiast za interesujące prace uznano referaty przedstawione przez mgr inż. Sławomira Kwiecienia (Politechnika Śląska), mgr inż. Magdalenę Piechówkę (Politechnika Wrocławska), mgr inż. Andrzeja Plewę (Politechnika Białostocka), mgr inż. Mariusza Poboche (Politechnika Świętokrzyska), mgr inż. Rafała Szydłowskiego (Politechnika

Krakowska), mgr inż. Mirosława Wieczorka (Politechnika Śląska) oraz mgr inż. Roberta Toczkiwicza (Politechnika Wrocławska).

Miłym akcentem towarzyskim był wzorowany na konferencjach krynickich „wieczór inżynierski”, na który zaprosił Zarząd Główny Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa oraz Komitet Młodej Kadry PZITB. Rolę gospodarzy wieczoru pełnili Dr inż. Ireneusz Józwiak – wiceprzewodniczący Zarządu Głównego PZITB oraz Prof. dr inż. Andrzej Ajdukiewicz – przewodniczący Komitetu Nauki PZITB. W inauguracyjnym spotkaniu wystąpienia Panowie przewodniczący przedstawili rolę i zadania Związku oraz zachęcali do podjęcia działalności w stowarzyszeniu zawodowym. Informacje o konferencji wraz z serwisem fotograficznym znajdują się na stronie internetowej /kndwb.bud.polsl.gliwice.pl/.

Adam Zybura

Wydział Budownictwa

Pięćsetny doktorant na Wydziale Górnictwa i Geologii

W grudniu 2006 roku Rada Wydziału Górnictwa i Geologii nadała pięćsetny stopień naukowy doktora nauk technicznych. Działalność naukowa profesorów, której jednym z przejawów jest prowadzenie przewodów doktorskich, w ciągu 56 lat istnienia Wydziału zaowocowała przekroczeniem liczby 500 obronionych rozpraw doktorskich. Pierwszy stopień naukowy doktora nauk technicznych na ówczesnym Wydziale Górniczym uzyskał w roku 1951 Czesław Poborski za pracę pod tytułem: „Sapropelowe utwory węglowe we wschodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego”, której promotorem był orga-

nizator studiów górniczych na Politechnice Śląskiej profesor Andrzej Bolewski.

Jubileuszowy pięćsetny stopień naukowy doktora nauk technicznych Rada Wydziału Górnictwa i Geologii nadała mgr inż. Janowi Kani po publicznej dyskusji nad rozprawą doktorską na temat: „Wpływ czynników techniczno – organizacyjnych na uzyskanie wysokiej koncentracji wydobywania w przodkach ścianowych”. W pracy wykazano, że wielkość wydobywania dobowego stanowiąca wyznacznik wysokiej koncentracji wydobywania panna być ustalana indywidualnie dla każdej ściany na podstawie analizy wszystkich

składników kosztów związanych z przygotowaniem pola ścianowego, prowadzeniem jego eksploatacji i relokacją wyposażenia technicznego przodka. Wyznaczona tym sposobem wysoka koncentracja wydobywania pozwala na uzyskanie co najmniej równowagi kosztów pozyskania węgla z przychodami związanymi z jego sprzedażą. Promotorem pięćsetnej rozprawy doktorskiej obronionej na Wydziale Górnictwa i Geologii był dr hab. inż. Marek Jaszczuk prof. nadzw. w Politechnice Śląskiej.

Piotr Sobota

Prodziekan ds. Studenckich

II Dzień Otwarty Politechniki Śląskiej

Dzień Otwarty Politechniki Śląskiej okazał się wielkim sukcesem. Na spotkanie zorganizowane już po raz drugi w Centrum Edukacyjno-Kongresowym przez Biuro Rzecznika Prasowego i Promocji Uczelni, dotarło ponad 1000 uczniów szkół średnich z całego regionu.

Spotkanie ponownie składało się z dwóch części. W auli głównej co 10 minut odbywały się prezentacje wszystkich wydziałów – w kolejności alfabetycznej, lecz tym razem w odwrotnej: od końca alfabetu do początku. W tym samym czasie na korytarzu CEK-u zorganizowane były mini-targi wydziałowe, czyli po prostu przygotowane stoiska wszystkich wydziałów, Działu Nauczania i Spraw Studenckich, CKI w Rybniku, a także studentów.

W porównaniu z pierwszym Dniem Otwartym, zorganizowanym w kwietniu 2006 r., spotkanie grudniowe miało zdecydowanie większy rozmach. Wchodzących do Centrum witały roboty Hektor, więc trzeba było uważać, by żadnego ze słynnych „elektronicznych skorpionów” nie nadeptać. Tuż za robotami na maturzystów czekali studenci Politechniki, którzy pomagali uczniom dostać się do stoisk interesujących ich wydziałów, ale także dzielili się z nimi swoimi odczuciami i cennymi radami związanymi ze studiami. Przygotowali oni także ogromnych rozmiarów „Legitymację prawie studenta”, z którą uczniowie szkół średnich mogli zrobić sobie zdjęcie,

wkładając głowę w otwór utworzony w miejscu przeznaczonym na zdjęcie legitymacyjne.

Znakomicie przygotowane były także stoiska poszczególnych wydziałów. Widać było, że zaowocowało podpatrywanie „konkurencji” podczas poprzedniego Dnia Otwartego. Tym razem wszystkie wydziały bez wyjątku zadbały o to, by jak najatrakcyjniej zaprezentować się przed coraz bardziej wymagającymi uczniami szkół średnich. Stoiska zaopatrzone były w atrakcyjne ulotki, prezentacje multimedialne, a także rekwizyty właściwe specyfice poszczególnych wydziałów. Na przykład stoisko Wydziału Elektrycznego zaopatrzone było w roboty, Wydziału Mechanicznego Technologicznego – w specjalistyczne urządzenia mechaniczne, a Wydział Transportu przywiózł z Katowic, gdzie mieści się siedziba wydziału, nawet silniki samolotowe, które zresztą, z powodu olbrzymiej mocy, spowodowały... chwilowy brak prądu – był to jednak tylko drobny incydent. Stoisko Wydziału Architektury obłożone było wieloma projektami architektonicznymi, a przy stoisku Wydziału Matematyczno-Fizycznego

odbywały się doświadczenia fizyczne, przyciągające tłumy młodzieży zafrapowanej unoszącym się dokoła dymem.

Ważne były jednak nie tylko atrakcje poszczególnych stoisk, ale przede wszystkim wartość merytoryczna spotkania. Przy stoisku Działu Nauczania i Spraw Studenckich maturzyści mogli uzyskać szczegółowe informacje o zasadach rekrutacji na studia, a przy wszystkich stoiskach wydziałowych poznać wymagania stawiane wobec studentów oraz szczegółowe programy poszczególnych kierunków studiów. Poza tym podczas równoległe prowadzonej na auli głównej części prezentacyjnej omawiana była również specyfika studiów na poszczególnych wydziałach oraz profil ich absolwenta.

Z pewnością Dzień Otwarty Politechniki Śląskiej był dla uczniów szkół średnich znakomitą okazją do poznania pełnej oferty edukacyjnej jednej z największych uczelni technicznych w kraju. Spotkanie to ukazało przybyłym na nie maturzystom (co potwierdzili podczas rozmów) Politechnikę Śląską jako uczelnię nowoczesną, dynamicznie się rozwijającą, otwartą i przyjazną.

Paweł Doś

Przy stoiskach wydziałowych maturzyści mogli poznać wszystkie szczegóły związane ze studiami

Spotkanie otworzył Prorektor ds. Dydaktyki prof. Ryszard Wilk

Spotkanie oplatkowe

Jak zwykle w okresie przedświątecznym na Politechnice Śląskiej odbyło się spotkanie oplatkowe połączone z koncertem kolęd.

Spotkania oplatkowe zawsze są otwarte dla wszystkich pracowników i studentów Politechniki Śląskiej i są doskonałą okazją, by na chwilę oderwać się od przedświątecznego zabiegania i wsłuchać się w śpiew kolęd oraz złożyć życzenia swoim współpracownikom, kolegom i koleżankom lub też wykładowcom czy studentom.

Spotkanie wypadło 15 grudnia, a za scenografię po raz kolejny służyło Centrum Edukacyjno-Kongresowe. Zazwyczaj z koncertem kolędowym występowały dotychczas chóry związane z uczelnią. Tym razem do zaśpiewania najpiękniejszych polskich kolęd zaproszony został Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”. Ta wyjątkowa okazja ściągnęła do auli głównej CEK-u większą niż zazwyczaj liczbę osób. Ci, którzy nie dotarli, niech żałują, bo koncert był naprawdę wspaniały. Po koncercie pozostało już tylko składanie życzeń. Jako pierwszy uczynił to bp Jan Wieczorek, który złożył życzenia JM Rektorowi Politechniki Śląskiej prof. Wojciechowi Zielińskiemu oraz wszystkim pracownikom i studentom. Następnie ordynariusz diecezji gliwickiej pobłogosławił oplatki, którymi wszyscy się łamali, składając sobie nawzajem jak najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne.

Spotkanie upłynęło w niezwykle miłej, przedświątecznej atmosferze.

Redakcja

Biskup Jan Wieczorek i JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. Wojciech Zieliński

Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”

„Stary” pokonał Przejście Północno-Zachodnie!

Wypłynięciem na wody Pacyfiku przez Cieśninę Beringa 19 września 2006 r., o godz. 13.00 czasu polskiego (19 września 2006 r. o godz. 03.00 czasu lokalnego), załoga jachtu s/y „Stary” ze studentami Politechniki Śląskiej na pokładzie zamknęła symboliczną bramę Przejścia Północno-Zachodniego, stając się - ze średnią wieku 25 lat - najmłodszą załogą w historii podbojów tego jednego z najtrudniejszych szlaków żeglarskich. Burta w burtę ze „Starym” Przejście pokonał inny polski jacht - s/y „Nekton”. Tym samym, s/y „Stary” i s/y „Nekton” są pierwszymi polskimi jachtami, które przepląły legendarną trasę Northwest Passage.

Odtworzenie pierwotnej trasy Przejścia Północno-Zachodniego w setną rocznicę jej pierwszego pokonania przez Roalda Amundsena - norweskiego polarnika i badacza - rozpoczęto wypłynięciem uczestników QNT Northwest Passage Jubilee Voyage 2006 z Grenlandii w dniu 15 sierpnia 2006 r.

Od Grenlandii, „Staremu” towarzyszył

też drugi jacht polski - s/y „Nekton” z kpt. Tadeuszem Natankiem na czele polonijnej załogi z Kanady, która również za cel obrała pokonanie Przejścia. Obie załogi przepląły drogę z Atlantyku na Pacyfik, wspierając się wzajemnie. Wspólny sukces obu załóg uwieńczony został poprzez symboliczne przejście burty w burtę „Starego” i „Nektona” przez Point Barrow - najdalej na północ wysunięty punkt Stanów

Zjednoczonych, który oznaczał pożegnanie lodów Arktyki. Dalej, droga obu jachtów prowadziła na południe przez Morze Czukockie, kończąc zasadniczą część wyprawy na Cieśninie Beringa.

„Ostatni etap z Point Hope do Cieśniny Beringa był dla nas bardzo trudny. Wcześniej walczyliśmy z lodami, teraz z wiatrem. Prognozy niestety sprawdziły

się i przez większość drogi mieliśmy silne wiatry z północy i wysoką falę. Nie dość tego, awaria sterociągu, a później autopilota, którą mieliśmy przed Point Hope nie były możliwe do usunięcia i musieliśmy sterować ręcznie. Jesteśmy wykończeni” - relacjonuje Sławek Skalmierski, kapitan zamykający zasadniczy etap wyprawy.

Podążając śladami Roalda Amundsena,

uczestnicy

QNT Northwest Passage Jubilee Voyage 2006 odbyli szereg wypadów eksploracyjnych, m. in. wspinali się w niedostępnych regionach górskich na Grenlandii, odbyli loty na parolotni nad lodami Arktyki, czy odwiedzili osadę wielorybników na Cross Island, a także nurkowali na „Maud” - wraku statku norweskiego odkrywcy. Podczas sześciotygodniowej wyprawy został zrealizowany film dokumentalny „W poszukiwaniu legendy”, który ma przybliżyć losy Amundsena poprzez pryzmat współczesnej ekspedycji.

„Przejście drogi północno-zachodniej w jednym sezonie i tak szybkim czasie jest ogromnym sukcesem. Świadczy o doskonałym przygotowaniu i determinacji załogi, by do końca wykorzystać sprzyjające warunki” - komentuje sukces wyprawy kpt. Wojciech Jacobson, który wraz kpt. Januszem Kurbielem i kpt. Ludomirem

Mączką, w latach 1985-88, pokonał Przejście na jachcie „Vagabond II”, jako jeden z pierwszych Polaków.

„Śledziłem na bieżąco i przeżywałem emocjonalnie postępy wyprawy. Podziwiam, że w programie znaleźli jeszcze czas na wspinaczkę, nurkowanie i parolotnię. Serdecznie im wszystkim gratuluję. Alpinisci wiedzą, że zejście ze szczytu

w drodze do Miami, załoga młodych żeglarzy będzie eksplorować zamieszkaną przez Indian Kuna archipelag San Blas i przepłynie Kanał Panamski, by wpłynąć do Kolumbii przez - zwany „biegunem dżungli” - Przesmyk Darien. Z kolei w Kolumbii żeglarze będą poznawać najwyższe na świecie nadmorskie pasmo górskie - Sierra Nevada de Santa Marta.

Żałoga jachtu (od lewej): Jacek Waclawski, Agnieszka Strużyk, Sławek Skalmierski, Tomasz Szewczyk, Kostek Kulik i Dominik Bac

jest równie niebezpieczne jak wspinaczka. Życzę im, by ich żegluga powrotna z północnego szczytu przez Morze Beringa i Pacyfik była bezpieczna i szczęśliwa” - dodaje Jacobson.

Jubileuszowe pokonanie Przejścia Północno-Zachodniego zamyka zasadniczy etap wyprawy załogi „Starego”. Nie kończy jednak wyprawy QNT Northwest Passage Jubilee Voyage 2006, której celem jest opłynięcie Ameryki Północnej. W Vancouver zaczął się kolejny etap ekspedycji. Tym razem,

W wyprawie QNT Northwest Passage Jubilee Voyage 2006 brali udział studenci Politechniki Śląskiej: Agnieszka Strużyk, Tomasz Szewczyk, Sławek Skalmierski, Andrzej Kolon oraz Krzysztof Bonczar który obecnie znajduje się na pokładzie Starego w Meksyku.

Wyprawa nie odbyłaby się bez wsparcia Jego Magnificencji Rektora Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Wojciecha Zielińskiego oraz

Prorektora Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Ryszarda K. Wilka, a także firmy QNT Systemy Informatyczne i Urzędu Miasta Gliwice.

Dziękujemy także za okazaną pomoc Dziekanowi Wydziału Architektury dr hab. inż. arch. Krzysztof Gasidło oraz Dziekanowi Wydziału Mechanicznego Technologicznego prof. dr hab. inż. Jerzemu Świdrowi.

Tomasz Szewczyk

Fotoreportaż z wyprawy publikujemy na czwartej stronie okładki.

Słów parę o Chatce AKT-u –Studentkim Schronisku Turystycznym na Pietraszonce

Co słyszeć na Pietraszonce?

Studentkie Schronisko Turystyczne na Pietraszonce, położone w Beskidzie Śląskim, powstało pod koniec lat 60-tych, jako jedna z pierwszych Chatek studen-

ckich w Polsce. Obecnie jest jedną z nielicznych, które przetrwały. Chatka AKT-u jest obiektem turystycznym, który co roku przyciąga rzesze turystów w różnym wieku i

z różnych zakątków Polski. Największą grupą odwiedzających Chatkę są jednak mieszkańcy Śląska. Głównie to studenci i pracownicy Politechniki Śląskiej oraz ich rodziny i znajomi.

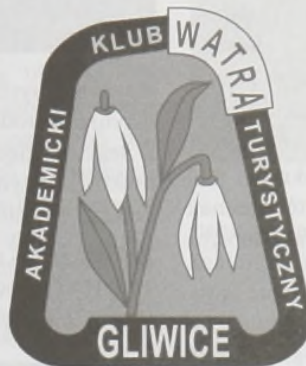
Dla wielu jest ona miejscem docelowym i służy jako baza do zwiedzania okolicy, dla innych jest przystankiem w ich wędrówce po Beskidach. Co sprowadza ich w jej progi? Po pierwsze, wielką zaletą Chatki jest jej położenie. Usytuowana na skraju wsi Pietraszonka, w pobliżu skrzyżowania szlaków biegnących na Baranią Górę z Istebnej, Konia-kowa i Kamesznicy, nieopodal lasu i źródeł rzeki Olzy umożliwia bliski kontakt z przyrodą. Możliwość aktywnego spędzenia czasu a także wyciszenia się i odpoczynku od hałasu cywilizacji zachęca do odwiedzin ludzi, którzy szczególnie ukochali góry oraz prawdziwą turystykę.

Po drugie, do Chatki AKT-u przyciąga specyficzna atmosfera „otwartego domu”. O jej niepowtarzalnym klimacie decyduje wiele czynników. Jednych przyciąga ona swą spartańskością i prostotą - przyjeżdżają spróbować życia pozbawionego wszelkich wygód. Inni przyjeżdżają ujęci przyjacielską atmosferą, miłą obsługą oraz niskimi cenami. Jeszcze inni przyciągani perspektywą dni upływających pod znakiem wspólnych zabaw lub prac na rzecz Chatki oraz chwil spędzanych przy kominku, gitarze, książce lub długich dyskusjach. Chatką opiekuje się niezmiennie od kilkadziesiąt lat Akademicki Klub Turystyczny „Watra” z Gliwic. W jego szeregach działają zarówno studenci, jak i byli studenci, głównie Politechniki Śląskiej. Klub stawia przed sobą zadania promowania turystyki aktywnej wśród studentów. Wynika to z długoletniej tradycji Klubu dotyczącej łączenia życia studenckiego z aktywnym wypoczynkiem.

Chatka czynna jest głównie w weekendy, ze względu na możliwości czasowe opiekujących się nią osób. Posiada 40 miejsc noclegowych w wieloosobowych pokojach. Do dyspozycji turystów jest salon, samoobsługowa kuchnia oraz łazienka. Niezbędne jest jednak przywiezienie ze sobą śpiwora i obuwia zmiennego. Wszystkie informacje na temat

Chatki na Pietraszonce można uzyskać na stronie www.akt.gliwice.pl W minionym roku zmieniała się sytuacja prawna Chatki. Chatka AKT-u została zakupiona przez Politechnikę Śląską i teraz jej przyszłość jest jasna. Zachęcając do odwiedzin, warto wymienić zorganizowane tam w ostatnim czasie imprezy.

Listopad tego roku wprawił członków Klubu AKT „Watra” w różne nastroje. I tak w pierwszy weekend listopada odbyła się impreza pt. „Halloween w Chatce”, zorganizowana przez młodszą brać klubu. Wesoły charakter imprezy i Halloween-owy nastrój spotęgowało przystrojenie Chatki, przebrania uczestników oraz zorganizowane gry i zaba-

wy, przerywane wspólnym śpiewem do wtóru gitar i bębnow. W następny weekend listopada na Chatce odbyła się, zorganizowana przez starszą brać klubową, impreza pt. „Dziady w Chatce”. W wyciszonej atmosferze odżyły liczne wspomnienia o tych, którzy odeszli, o dawnych czasach, o minionych imprezach. Wspólne rozmowy i śpiew połączyły we wspólnej zadumie kilka pokoleń klubowiczów. Spotkanie to pokazało, że ogromny duch przyjaźni potrafi przetrwać mimo upływu czasu. Grudzień przyniósł ze sobą kilka imprez chatkowych, ale zapewne jedną z ważniejszych w tym roku było Slajdowisko pt. „Wyprawy wysokogórskie”.

Miało ono miejsce w drugi weekend grudnia. Zdjęcia i opowieści ze swoich wypraw przedstawili ;
- Maciej Rabsztyń, członek AKT „Watra” z Gliwic, z wyprawy grupowej w 2004 r. na Pik Lenina (7134 m n.p.m.) w Kirgizji;
- Witek Pietrzak, członek AKT „Watra” z Gliwic, z wyprawy grupowej w 2005 r. na Muztagh Ata (7546 m n.p.m.) w Chinach;
- Zbigniew Łukasik, członek Klubu Wysokogórskiego z Jastrzębia Zdroju, z wyprawy grupowej w 2006 r. na Cho Oyu (8201 m n.p.m.) w Nepalu. Impreza ta odbyła się w podziękowaniu dla osób, które nieraz z narażeniem życia zdobywają kolejne szczyty górskie i pokazują, że nie ma rzeczy niemożliwych.

Jak co roku w Chatce AKT-u, grudzień zamykają Święta Bożego Narodzenia, podczas których Chatka jest otwarta dla wszystkich chętnych, oraz Sylwester. Jest on zwyczajowo podziękowaniem za trud włożony w Jej życie w ciągu całego roku, dla najbardziej aktywnych członków Klubu i jego przyjaciół.

Podsumowując, Chatka dawno nie miała się tak dobrze.

Korzystając z okazji Zarząd Stowarzyszenia AKT „Watra” dziękuje Wszystkim za pomoc i wsparcie a jednocześnie życzy Wszystkiego Najlepszego w Nowym Roku.

Iwona Drynkowska

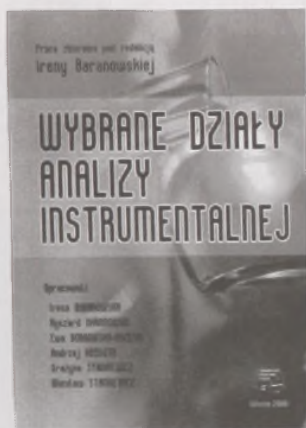

Nowości wydawnicze

Irena Baranowska (red.)

WYBRANE DZIAŁY ANALIZY INSTRUMENTALNEJ

Wyd. I, 2006, 16 zł, s. 147

Książka przeznaczona jest przede wszystkim dla studentów Wydziału Chemicznego i obejmuje jedynie te metody analizy instrumentalnej, które są przedmiotem zajęć laboratoryjnych. Opracowanie to ma służyć studentom w opanowaniu podstaw wybranych działów analizy instrumentalnej. W książce, poza omówieniem w możliwie przystępny sposób teoretycznych podstaw, podano blokowe schematy aparatury, wyjaśniając zasa-

dy ich działania oraz szeroko omówiono techniki pomiarowe. Pokazano również możliwości zastosowań metod. Książka powstała na bazie wydanego wcześniej skryptu pod redakcją prof. dr. hab. Zbigniewa Gregorowicza, który jednak w bardzo dużym stopniu zmieniono, zaktualizowano i unowocześniono.

Jerzy Bodzenta

TRANSPORT CIEPŁA W CIENKICH WARSTWACH I POMIARY ICH WŁAŚCIWOŚCI CIEPLNYCH

Wyd. I, 2006, 20 zł, s. 159

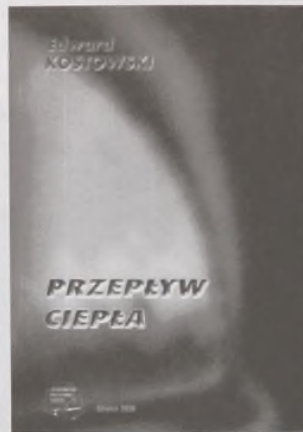
W monografii przedstawiono obecny stan wiedzy o właściwościach cieplnych cienkich warstw oraz metodach pomiaru tych właściwości. Książka składa się z dwóch części. Pierwsza dotyczy mechanizmów transportu ciepła w ciałach stałych i podstawowych metod opisu transportu ciepła. Wykazano na tej podstawie, że przewodność cieplna cienkich warstw jest zazwyczaj niższa niż materiałów litych. Ograniczenie przewodności cieplnej spowodowane jest głów-

nie występującymi w warstwach defektami struktury. W drugiej części opisano metody pomiaru właściwości cieplnych warstw. Zwrócono uwagę, że metody wykorzystywane do badania dużych próbek nie mogą w prosty sposób być zaadaptowane do badania warstw o grubościach submikrometrycznych i konieczne jest opracowanie specjalnych technik pomiarów cieplnych, które pozwalają na badanie cienkich warstw. Opisano również nowe metody pomiarowe wykorzystywane do badania właściwości cieplnych nanostruktur: pikosekundową termometrię odbiciową i skaningową mikroskopię cieplną.

Edward Kostowski

PRZEPLYW CIEPŁA

Wyd. II, 2006, 46 zł, s. 396

Podręcznik zawiera wykład wiadomości dotyczących trzech podstawowych mechanizmów transportu ciepła, tj. przewodzenia, konwekcji i promieniowania. Duża część książki jest poświęcona wymiennikom ciepła (w tym regeneratorom). Szerzej niż w innych dostępnych podręcznikach przedstawiono promieniowanie cieplne, w tym między innymi model pasmowy promieniowania gazów. Materiał obejmuje tematykę studiów na wydziałach

mechanicznych politechnik, a także innych kierunkach, np. inżynierii środowiska, metalurgii, inżynierii chemicznej itp. Z tego względu studenci i absolwenci wymienionych kierunków, w tym zwłaszcza inżynierowie mechanicy – energetycy, są głównymi adresatami niniejszego podręcznika.

Zdzisław Kudliński

TECHNOLOGIE ODLEWANIA STALI

Wyd. I, 2006, 40 zł, s. 305

W opracowaniu przedstawiono aktualne technologie odlewania stali w aspekcie systematycznej poprawy jakości wlewków stalowych i uzysku stali w postaci gotowych stalowych wyrobów hutniczych. Jest to pierwsza w skali kraju publikacja tak kompletnie omawiająca technologie odlewania stali – od struktury i właściwości żelaza i jego stopów, poprzez procesy hydrodynamiczne przy odlewaniu stali, przygotowanie ciekłej stali do odlewania aż

do metod odlewania stali. Prezentowane w opracowaniu informacje są wynikiem zdobytych doświadczeń z wieloletniej współpracy autora z przemysłem stalowym i pomocne są w poszerzaniu wiedzy studentów z zakresu metalurgii stali.

Piotr Nowakowski

WYBRANE TECHNIKI KOMPUTEROWE W PROJEKTOWANIU I WYTWARZANIU

Wyd. II, 2006, 25 zł, s. 179

W książce przedstawiono podstawowe zagadnienia związane z projektowaniem i konstruowaniem w systemach CAD oraz systemy wspomagające wytwarzanie i zarządzanie dokumentacją projektową. Zakres rozdziałów ma na celu zapoznanie czytelnika w stopniu podstawowym z nowoczesnymi metodami projektowania, konstruowania i wytwarzania

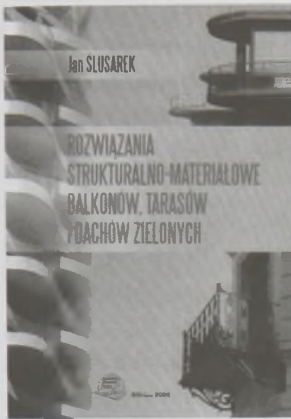

zwykorzystaniem jako kryterium oceny produktu jego jakości.

Druka i trzecia część zawierają ćwiczenia praktyczne w aplikacja AutoCAD, Mechanical Desktop i MathCAD. Książka przeznaczona jest przede wszystkim dla studentów Wydziału Transportu jako pomoc do przedmiotu *techniki komputerowe*.

Jan Ślusarek ROZWIĄZANIA STRUKTURALNO-MATERIAŁOWE BALKONÓW, TARASÓW I DACHÓW ZIELONYCH

Wyd. I, 2006, 10 zł, s. 91

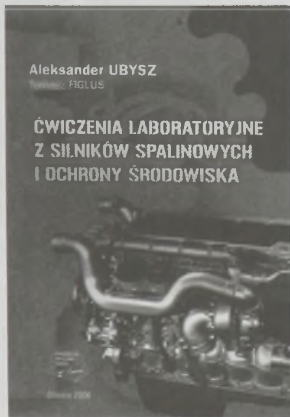

W książce sformułowano ogólne wymagania stawiane balkonom, a także przedstawiono autorską koncepcję ich struktury, która ułatwia, jak się wydaje zaprezentowanie współczesnych rozwiązań materiałowych tych konstrukcji. Zamieszczono w niej wiele rysunków i fotografii. Praca stanowi próbę syntezy zagadnień materiałowych, konstrukcyjnych i technologicznych związanych z realizacją balkonów, tarasów i dachów zielonych.

Może być zatem przydatna inżynierom budowlanym, architektom, a także pracownikom naukowo-dydaktycznym oraz studentom Wydziałów Budownictwa i Architektury.

Aleksander Ubysz, Tomasz Figlus ĆWICZENIA LABORATORYJNE Z SILNIKÓW SPALINOWYCH I OCHRONY ŚRODOWISKA

Wyd. IV poprawione i zmienione, 45 zł, s. 278

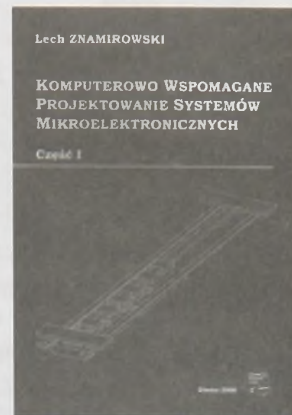
Książka przeznaczona jest dla studentów kierunku transport jako podstawowe opracowanie do zajęć laboratoryjnych z silników spalinowych i ochrony środowiska w transporcie. Każde z ćwiczeń laboratoryjnych opracowano systemowo i kompleksowo, od przeglądu literaturowego poczynając i na opisie stanowisk, przebiegu ćwiczenia i pytaniach kontrolnych kończąc. Sześć ćwiczeń dotyczy badań aparatury wtryskowej silników SI

i ZS na stanowiskach probierczych oraz jej diagnostyki. Cztery ćwiczenia obejmują badanie i weryfikację silników na stanowiskach, natomiast pozostałe ćwiczenia z zakresu ochrony

środowiska w transporcie dotyczą pomiaru toksyczności spalin silnika, który pracuje w samochodzie na biegu luzem, obliczenia poziomu hałasu procesu roboczego w pompie wtryskowej oraz zużycia paliwa w cyklach jezdnych przez samochody osobowe. Całość pracy uzupełniona jest bogatym materiałem rysunkowym i doświadczalnym autora książki.

Lech Znamirowski KOMPUTEROWO WSPOMAGANE PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW MIKROELEKTRONICZNYCH. CZĘŚĆ I

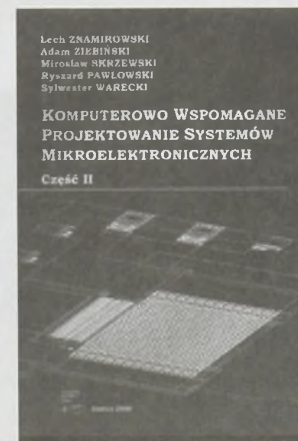
Wyd. I, 2006, 50 zł, s. 435

Książka jest wprowadzeniem w problematykę projektowania układów scalonych dużej skali integracji VLSI typu ASIC. Tematyka sześciu rozdziałów i dziewięciu dodatków, które mogą stanowić instrukcję do poszczególnych ćwiczeń laboratoryjnych pozwalających zrealizować projekt, została tak dobrana, aby przedstawić kluczowe fazy komputerowego wspomaganie projektowania systemu elektronicznego na poziomach opisu logicznego, układowego i geometrii struktury VLSI, organizacji bibliotek struktur elementarnych VLSI, stosowania reguł projektowania, wykorzystania modeli przyrządów półprzewodnikowych MOS w specjalizowanych symulatorach układowych oraz przygotowania plików transferowych projektu.

Lech Znamirowski i in. KOMPUTEROWO WSPOMAGANE PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW MIKROELEKTRONICZNYCH. CZĘŚĆ II

Wyd. I, 2006, 35 zł, s. 297

Tematykę książki tak dobrano, by przedstawić fazy komputerowego wspomaganie projektowania, przygotowania dokumentacji projektowej, a także testowania systemu elektronicznego na poziomach opisu, przygotowania i realizacji testów urządzeń i projektowania obwodów drukowanych. Książka przedstawia również zagadnienia integracji systemów CAD (*Computer-Aided Design*).

Z życia studentów

Co ma piernik do wiatraka czyli koparka do wyciągania bombek choinkowych
IV edycja Konkursu Inżynierskiego

Wtegoroczne mikołajki, 6 grudnia Stowarzyszenie Studentów BEST Gliwice zorganizowało skierowaną do studentów Politechniki Śląskiej czwartą edycję Konkursu Inżynierskiego (Engineering Competition).

Celem konkursu była integracja środowiska studenckiego z różnych wydziałów poprzez współzawodnictwo przy projektowaniu innowacyjnych urządzeń i rozwiązywaniu postawionych przez organizatorów przeszkód.

W konkursie wzięło udział siedem czteroosobowych drużyn, wybranych spośród 17 nadesłanych zgłoszeń, co świadczy o ogromnym zainteresowaniu tym konkursem. Zadaniem tegorocznej edycji było zaprojektowanie i zbudowanie koparki. Uczestnicy mogli posługiwać się tylko ściśle określonymi materiałami i narzędziami przygotowanymi przez organizatorów (takich jak deski, sznurek, taśma, gwoździe itd.). Zadanie na pozór wyglądające na łatwe, było nie lada wyzwaniem dla młodych inżynierów, gdyż owa koparka jak w trakcie konkursu

ujawniono miała posłużyć do wyciągania bombek z pudła wypełnionego trocinami. Na wykonanie tego zadania drużyny miały 3 godziny czasu. Wszystko to odbywało się według ściśle określonych przepisów oraz pod okiem pięcioosobowego profesjonalnego jury, w którym zasiadli wykładowcy Politechniki. Oceniali oni innowacyjność maszyny, wygląd i prezentację wykonania. Projekt, choć nie znalazłby większego zastosowania w życiu praktycznym, był świetnym sprawdzianem umiejętności inżynierskich, kreatywności, pomysłowości studentów biorących w nim udział. Było to idealne połączenie sprawdzenia własnych umiejętności i świetnej zabawy. Zgodnym głosem jury wygrała drużyna o wyzywającej nazwie „Krwiożercze Stokrotki” w składzie: Marek Pacyga, Barbara Chałek, Przemysław Kłys,

Grzegorz Słupski. Obronili oni tytuł z poprzedniej edycji.

Już teraz Stowarzyszenie Studentów BEST Gliwice zapowiada ogólnopolską edycję Konkursu Inżynierskiego, w którym zmierza się drużyny z pięciu uczelni technicznych Polski (Gliwic, Gdańska, Łodzi, Krakowa i Warszawy).

Patronat honorowy nad wydarzeniem sprawował Prorektor ds. Dydaktyki Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Ryszard K. Wilk oraz Prezydent Miasta Gliwice Zygmunt Frankiewicz. Patronatem medialnym była Gazeta Gliwicka Radio Plus i Ośrodek Radia Studenckiego.

Wojciech Pawłowski

Strategia sukcesu absolwenta Politechniki Śląskiej

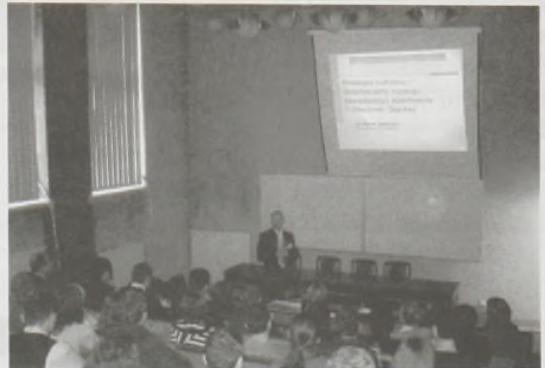
15 grudnia na Wydziale Inżynierii Materiałowej i Metalurgii Politechniki Śląskiej odbyło się seminarium naukowe, na którym gościem honorowym był dr Marek Jabłoński.

Wygłosił on referat pod tytułem „Strategia sukcesu absolwenta Politechniki Śląskiej – determinanty rozwoju zawodowego”. Wykład ten okazał się być bardzo interesującym i zrzęślił wielkie grono studentów z różnych kół naukowych, zarówno tych z wydziału w Katowicach, jak i w Gliwicach. Poruszone w nim tematy dotyczyły życia zawodowego dr Jabłońskiego, który na podstawie swoich doświadczeń w sposób ciekawy i atrakcyjny dawał wskazówki jak można osiągnąć sukces. Powinniśmy doceniać to, że nasza uczelnia zapewnia studentom nie tylko edukację techniczną, ale również pozwala zdobywać wiedzę z innych, mniej technicznych dziedzin. Dr Jabłoński stanowi doskonały przykład tego, że człowiek który jest tak wszechstronnie wykształcony, jest w stanie z łatwością wybić się ponad przeciętność. Ponadto podkreślał on jak wielką wagę przywiązuje się dzisiaj do znajomości języków obcych, bez których osiągnięcie prawdziwego sukcesu jest niemożliwe.

Po wykładzie wszyscy goście zostali zaproszeni do klubu studenckiego Wahadło na imprezę integracyjną, gdzie w luźnej atmosferze można było podzielić się wrażeniami dotyczącymi prezentacji dr Jabłońskiego. Poza tym studenci z różnych kół nawiązali ze sobą nowe kontakty, dzięki którym ułatwiona będzie przyszła współpraca. Spotkaniu towarzyszył obfity poczęstunek.

Organizatorami całego spotkania byli członkowie oraz opiekunowie niedawno powstałego Akademickiego Koła Innowacyjności „Active”.

*Anna Kanigowska
Angelika Studnicka*

Wykład dr. Marka Jabłońskiego

Stowarzyszenie Wychowanków Wydziału Budownictwa nagradza studentów

Stowarzyszenie Wychowanków Wydziału Budownictwa nagradza studentów I roku studiów za dobre wyniki w nauce

15 grudnia 2006 r. na Wydziale Budownictwa odbyło się uroczyste spotkanie Zarządu Stowarzyszenia z Władzami Dziekańskimi w osobach dr inż. Barbary Kliszczewicz oraz dr inż. Ireneusza Józwiaka, a także laureatami siódmego już konkursu Stowarzyszenia dla najlepszych studentów I roku studiów. W tegorocznej odsłonie konkursu Prezes Zarządu doc. dr inż. Stefan Mercik wręczył dyplomy oraz nagrody pieniężne i książkowe następującym studentom Wydziału Budownictwa w Gliwicach: I nagroda w wysokości 1.000,-zł – Agnieszka Knoppik (średnia – 4,89) II nagroda w wysokości 600,-zł

– Natalia Singer (średnia – 4,76)
II nagroda w wysokości 600,-zł
– Daniel Wojna (średnia – 4,76)
III nagroda w wysokości 400,-zł
– Patryk Bochenek (średnia – 4,68)
III nagroda w wysokości 400,-zł
– Anna Matusia (średnia – 4,68)
Nagrody książkowe sponsorowane przez Firmę „Polski Cement” otrzymali: Agnieszka Knoppik, Mirosław Hankus, Sylwia Winkiewicz, Katarzyna Niechoj, Marcin Sobieszek, Patryk Biazik oraz Łukasz Bukowski. Część oficjalną tego miłego spotkania zakończyły wystąpienia dziekanów Wydziału. Życzliwi oni laureatom konkursu

dalszych sukcesów w nauce podkreślając, że wybrali studia na przodującym w rankingach ogólnopolskich Wydziale Budownictwa, dysponującym szerokimi kontaktami naukowymi z uczelniami europejskimi, co stwarza duże możliwości odbywania praktyk i staży zagranicznych. W czasie nieoficjalnego spotkania przy lampce wina toczyła się interesująca rozmowa na temat problemów dydaktycznych i organizacyjnych Wydziału. Zakończeniu spotkania towarzyszyły składane wzajemnie życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i nadchodzącego Nowego Roku 2007.

*Zarząd Stowarzyszenia
Wychowanków Wydziału Budownictwa*

Przedsiębiorczość akademicka - wsparcie innowacyjnych przedsiębiorstw

W dniach 15-16.XII.2006 w Centrum Edukacyjno-Kongresowym odbyła się Konferencja pod tytułem „Przedsiębiorczość akademicka – wsparcie innowacyjnych przedsiębiorstw”. W wydarzeniach udział wzięli pracownicy naukowci śląskich uczelni wyższych, pracownicy jednostek badawczo-rozwojowych oraz studenci.

Uczestników konferencji powitali organizatorzy prof. dr hab. inż. Marian Dolipksi - Prorektor ds. Nauki Politechniki Śląskiej oraz Bogusław Holeksa - Prezes Górnośląskiej Agencji Przekształceń Przedsiębiorstw SA.

W pierwszym dniu spotkania odbyły się prezentacje sieci STIM (Marek Zawisłak „Możliwości wsparcia przedsiębiorstw w zakresie innowacji i transferu technologii”), spółki GAPP (Monika Piłip: „Możliwości finansowania i wspar-

cia z funduszy pożyczkowych i Seed Capital”), sieci SILBAN (Wojciech Grzyb: „Śląska Sieć Aniołów Biznesu SILBAN”), Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (Patrik Biłas „Regionalny Program Operacyjny (RPO) na lata 2007 – 2013”).

Drugi cykl prezentacji rozpoczął Piotr Stec z wykładem poświęconym własności przemysłowej („Własność przemysłowa: przyjaciel czy wróg przedsiębiorcy?”). Jego wystąpienie spotkało

się z dużym zainteresowaniem ze strony słuchaczy, podobnie jak prezentacja przedsiębiorstwa Fiat Auto Poland (Teresa Łukawiecka „Współpraca nauki z przemysłem na podstawie porozumienia między Politechniką Śląską a Fiat Auto Poland – Projekt FIAT ACADEMY”). Zakończenie dnia przypadło Karolinie Rąb prezentującej konkurs Mój Pomysł na Biznes jako przykład dobrych praktyk.

W drugim dniu konferencji dr Marek Krannich poprowadził warsztaty tematyczne dotyczące rodzajów i znaczenia planowania w działalności gospodarczej. W warsztatach wzięło udział blisko 100 osób.

Biuo Karier Studenckich

Kultura

Ludzie Czas Architektura - wystawa

LUDZIE CZAS ARCHITEKTURA
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ - GLIWICE - PREZENTACJA KATOWICKIEGO BIURA PROJEKTÓW STABIL Sp. z o.o.
Galeria Wydziału Architektury Gliwice ul. Akademicka 7 4-16 grudnia 2006

W dniach 4 - 16 grudnia 2006 odbyła się przeglądowa wystawa dorobku projektowego i realizacyjnego, blisko dwudziestoletniej działalności biura projektów architektonicznych STABIL. Pracownicy firmy są w większości absolwentami Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej. Na wystawie oglądać można było projekty i zdjęcia wielu zrealizowanych w naszym regionie obiektów: budynków uczelni, szkół, banków, szpitali i zespołów handlowych i mieszkaniowych.

Redakcja

Koncert Waldemara Malickiego

Po listopadowym, poetycko – jesien-
nym koncercie Wolnej Grupy Buko-
winy, w grudniu w Klubie Pracowników
Politechniki Śląskiej wystąpił Waldemar Malicki – wirtuoz fortepianu i wyrafinowanego żartu. Waldemar Malicki jest jednym z najbardziej wszechstronnych pianistów polskich – solista, kameralista, improwizator. Ukończył z wyróżnieniem Akademię Muzyczną w Gdańsku, potem doskonalił swe umiejętności w Wiedniu. Jest laureatem wielu konkursów muzycznych, nagrał 38 płyt z muzyką solową i kameralną, koncertuje na całym świecie. W Klubie wystąpił z programem „Co tu jest grane”, który jest połączeniem

dobrego humoru ze znakomitą muzyką. Waldemar Malicki jest obdarzony rzadko spotykanym subtelnym

Ujął wszystkich eleganckim luzem i fantazją z jaką opowiadał wyimaginowane życiorysy powszechnie znanych kompozytorów. Wszystkie „nowe fakty” z historii muzyki nie pozostały tylko słownymi dowcipami, ale były muzycznie udowodnione w prawdziwie wybuchowej mieszance prawdy i fikcji, oryginalnych kompozycjach i własnych improwizacjach. Nie zabrakło też szybkiego „kursu gry na fortepianie w weekend” Rozbawieni widzowie reagowali głośnym śmiechem i gromkimi brawami. Artysta zaprezentował się jako fenomenalny pianista, improwizator, gawędziarz a także pełen inteligencji humorysta. Jego występ był prawdziwą uczcą dla duszy.

Waldemar Malicki

i wyrafinowanym poczuciem humoru. Świetnie nawiązał kontakt z publicznością obecną na koncercie.

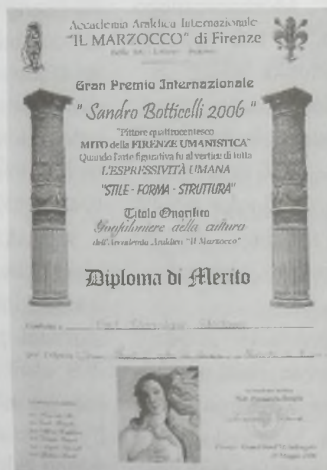
Zdzisława Szpilur

Profesor Stanisław Słodowy doceniony za granicą!

Prof. Stanisław Słodowy, rzeźbiarz i wykładowca w Zakładzie Sztuk Pięknych Katedry Projektowania Architektonicznego i Sztuk Pięknych Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej po raz kolejny został nagrodzony we Włoszech.

Za medal „Ojciec Święty z różańcem” otrzymał Pierwszą Nagrodę w międzynarodowym konkursie im. Sandro Botticellego organizowanym przez Accademia Araldica Internazionale „Il Marzocco” we Florencji. Akademia wyróżniła też profesora Grand Prix di Arte Visiva e Poesie w konkursie „Donatello 2006- l’Uomo, l’Opera, il’Mito” za rzeźbę przedstawiającą kobietę z dzieckiem pt. „Macierzyństwo” (rzeźba ta znajduje się na skwerze przed Urzędem Miasta w Gliwicach).

Poniżej publikujemy dyplomy oraz fotografie nagrodzonych dzieł.

Historia

Politechnika Śląska w czasie stanu wojennego

Wzwiązku z 25. rocznicą wprowadzenia stanu wojennego zamieszczamy opracowany skrót raportu Zespołu ds. Ustalenia Skutków Stanu Wojennego w Politechnice Śląskiej. Zespołowi przewodniczył mgr inż. Jan T. Żeliński.

Na podstawie zachowanych dokumentów udało się odtworzyć przebieg represji mających miejsce w Politechnice Śląskiej od 13 grudnia 1981 roku do momentu zawieszenia stanu wojennego 31 grudnia 1982 roku, a potem jego ostatecznego odwołania 22 lipca 1983 roku.

Rekonstrukcja wydarzeń została oparta na źródłach historycznych znajdujących się w posiadaniu Uczelni oraz takich organizacji jak: Komitet Helsiński, Biskupi Komitet Pomocy Uwięzionym i Internowanym Diecezji Katowickiej, KZ NSZZ „S” Politechniki Śląskiej oraz Niezależnego Zrzeszenia Studentów Politechniki Śląskiej. Poniżej publikujemy krótką relację dotyczącą represji stanu wojennego w Politechnice Śląskiej. Poniższy materiał został opracowany na podstawie skrótu z raportu opracowanego przez Zespół ds. Ustalenia Skutków Stanu Wojennego w Politechnice Śląskiej.

Represje wobec kadry nauczycielskiej

Represje stanu wojennego przede wszystkim dotknęły nauczycieli akade-

mickich. Odwołano z funkcji, wybranego po raz pierwszy w pełni demokratycznych wolnych wyborach, JM Rektora prof. dr hab. inż. Ryszarda Petelę – członka NSZZ „S” Politechniki Śląskiej. Z funkcji, z przyczyn pozamerytorycznych, odwołano wybranych Dziekanów następujących Wydziałów: Elektrycznego - doc. dr inż. Władysława Mizię, członka NSZZ „S”, Górniczego – prof. dr inż. Włodzimierza Sikorę, członka NSZZ „S”, Matematyczno-Fizycznego – prof. dr hab. Szczepana Borkowskiego, członka NSZZ „S”, Mechanicznego Energetycznego – prof. dr hab. inż. Józefa Folwarcznego, członka NSZZ „S”, Mechaniczno Technologicznego – prof. dr hab. Andrzeja Klimpa, członka NSZZ „S”, Metalurgicznego – prof. dr hab. Stanisława Pawłowskiego, członka NSZZ „S” oraz Organizacji Produkcji – doc. dr inż. Bolesława Karłaszewskiego, członka NSZZ „S”.

Nauczyciele akademicki zostali poddani weryfikacji na polecenie mianowanego w stanie wojennym Rektorem prof. dr hab. inż. Mariana Starczewskiego. W tym celu zostały utworzone trzy spe-

cialne komisje: Uczelniana (opatrzone klauzulą „ściśle tajne” w składzie – Rektor, I sekretarz KW PZPR, czł. KW PZPR z Uczelni oraz przedstawiciele Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Wojewódzkiego Komitetu Obrony, Wojewody i Komendy Woj. MO i Wojewódzkiego Komitetu PZPR), „zespół opiniodawczy” (w składzie – 2 Prorektorów, 3 działaczy PZPR, 1 przedstawiciel KW PZPR) oraz Komisje Wydziałowe (w składzie: Dziekan, 3-5 przedstawicieli Rad Wydziału, przedstawiciel OOP PZPR). Do 15 czerwca 1982 komisje te miały za zadanie wydać opinię o wykładowcach. W wyniku ich działania (z głosem decydującym Uczelnianej Komisji „ściśle tajnej”) negatywną ocenę otrzymało aż 272 nauczycieli akademickich (w tym 54 adiunktów, 74 wykładowców i 144 starszych asystentów i asystentów). Byli to w większości członkowie NSZZ „Solidarność” Politechniki Śląskiej. W oparciu o te negatywne oceny, w dużej mierze niezgodne z wnioskami ocen Komisji Wydziałowych (bezpośrednio oceniających), ze wszystkimi tymi osobami rozwiązano stosunek pracy.

209 osób skorzystało z danej im możliwości odwołania się do Ministerstwa. Symptomatyczne jest jednak to iż rozpatrzone zaledwie 43 podania w tym jedy-

nie 8 pozytywnie.

Ostatecznie, z niepełnych danych wynika, że Uczelnię opuściło 147 nauczycieli akademickich, część w ustawowym terminie uzyskała doktoraty, część przeniesiono na stanowiska techniczne i administracyjne.

Pozostałych pracowników Uczelni poddawano innym formom represji: wstrzymywano habilitacje lub odmówiono awansowania po habilitacji, przenoszono na mniej znaczące stanowiska lub do innych jednostek organizacyjnych oraz pozbawiano kierowniczych stanowisk tych naukowców, którzy związani byli z NSZZ „Solidarność” lub tych, którzy zwrócili po ogłoszeniu stanu wojennego legitymację partyjną PZPR, internowano 13 pracowników Politechniki Śląskiej, głównie nauczycieli akademickich w tym wielu działaczy NSZZ „Solidarność” oraz aresztowano 4 pracowników Uczelni.

Represje wobec studentów

W związku z wprowadzeniem stanu wojennego zajęcia dydaktyczne na Uczelni zostały wstrzymane. Wznowiono je ponownie dopiero 21 stycznia 1982 roku. Podczas stanu wojennego poddano różnym formom represji wielu studentów. Relegowano ich z Uczelni, z domów studenckich, zawieszano w prawach studenta czy wzywano na Komisję Dyscyplinarną Uczelni.

Internowano 21 oraz aresztowano 11 studentów (głównie członków Kierownictwa NZS Politechniki Śląskiej).

Represje poza Uczelnią

Represje dotknęły też pracowników oraz studentów Politechniki Śląskiej poza Uczelnią. Wielu z nich stanęło przed sądami czy Komisją ds. Wykroczeń bądź zostało zatrzymanych na 48 godzin w areszcie śledczym MO.

Ustawicznie przesłuchiowano, ostrzegano, zastraszano, namawiano do współpracy ze Służbami Bezpieczeństwa, inwigilowano (podśluch, obserwacje), dokonywano rewizji osobistych oraz przeszukań.

W wyniku represji stanu wojennego w Uczelni i poza nią wielu nauczycieli akademickich, innych pracowników i studentów było zmuszonych do przeniesienia się na inne Uczelnie, szukania pracy poza Politechniką lub nawet do opuszczenia kraju.

Politechnika Śląska poniosła olbrzymie straty kadrowe i zyskała miano najbardziej represjonowanej Uczelni w Kraju. Pomimo próby zatarcia śladów i zniszczenia części dokumentów, dzięki pracy Zespołu ds. Ustalania Skutków Stanu Wojennego w Politechnice Śląskiej udało się w bardzo dużym stopniu zrekonstruować wydarzenia sprzed 25 lat.

Poniżej publikujemy rozmowę z dr inż. Małgorzatą Grochowską, członkinią Prezydium Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w czasie stanu wojennego.

Proszę powiedzieć jak doszło do powstania Komisji ds. Ustalania Skutków Stanu Wojennego w Politechnice Śląskiej, jakie były jej cele i jak przebiegały prace nad pisaniem raportu?

Komisja Rektorska została powołana przez Rektora prof. dr. hab.inż. Wilibalda Winklera. Dane co do składu Komisji Rektorskiej, daty jej powołania i przewidywanego zakresu działalności znajdują się w Rektoriacie i w Komisji Zakładowej „Solidarność”. Przewodniczącym Komisji został mgr inż. Jan Tadeusz Żeliński, pierwszy Przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Politechniki Śląskiej. Prace Komisji dotyczyły represji stosowanych zarówno wobec pracowników jak i studentów. Komisja dysponowała wykazem osób zwolnionych z Uczelni w roku 1982, dostarczonym przez Dział Kadr oraz listą pracowników zwolnionych z powodu działalności Związkowej, sporządzoną we wrześniu 1982 r. przez członków Komisji Zakładowej działającej w podziemiu.

Jakie były trudności przy ustalaniu skutków stanu wojennego w Politechnice Śląskiej?

Na to pytanie mogą odpowiedzieć jedynie członkowie Komisji Rektorskiej.

Kogo przede wszystkim dotknęły represje stanu wojennego?

Wszystkich członków Prezydium Komisji Zakładowej, niektórych członków Komisji Zakładowej, bardziej aktywnych działaczy Związku oraz studentów aktywnie działających w NZS. W pierwszej fazie zostało zwolnionych ponad 100 osób, co stanowiło największą liczbę w skali wszystkich uczelni w kraju. Zwolnieniami zostali objęci zarówno działacze związkowi jak i osoby podle-

gające rotacji pracowniczej (asystenci). W efekcie składanych odwołań oraz interwencji Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego część decyzji o zwolnieniu została przez Władze Rektorskie cofnięta. W rezultacie zwolnieniami objęto około 30 osób, najwięcej z Wydziału Chemicznego.

Jakiego typu to były represje?

Najpoważniejszy rodzaj represji stanowiły aresztowania i internowania. Ostatnią osobą zwolnioną z obozu internowania w grudniu 1982 r. był Jan Żeliński.

Kolejne represje to zwolnienia z pracy wraz z utrudnianiem zaangażowania w innym miejscu zgodnie z posiadanym wykształceniem oraz przesunięcia na inne niższe stanowiska jak również i blokowanie awansów.

Proszę opowiedzieć jaka była rola NSZZ „Solidarność” i NZS Politechniki Śląskiej podczas stanu wojennego?

W przewidywaniu mogących nastąpić represji, dla utrzymania ciągłości działalności każdy z członków Komisji Zakładowej, wyznaczył swojego zastępcę, który otrzymał upoważnienie na piśmie. Informację o tym posiadały tylko dwie zainteresowane osoby. W czasie internowania Przewodniczącego, jego Zastępca koordynował podziemną działalność Związku.

Działalność ta polegała na: organizowaniu pomocy dla aresztowanych i internowanych oraz ich rodzin, zapewnianiu pomocy prawnej, zbieraniu składek członkowskich, wypłacaniu zasiłków statutowych, utrzymywaniu kontaktów z władzami Regionu, utrzymywaniu kontaktów z Kurią Diecezjalną w Katowicach, kolportażem prasy podziemnej i wydawnictw drugiego obiegu, udziałem w manifestacjach patriotycznych, w tym składaniu wieńców pod kopalnią Wujek.

W pracach podziemnej Komisji Zakładowej uczestniczyli również, z głosem stanowiącym, zwolnieni z Uczelni członkowie Prezydium, gdyż zdaniem Przewodniczącego i pozostałych działających członków Komisji, nikt nikogo z pełnionych funkcji nie odwołał.

Stan ten trwał do czasu wznowienia działalności Związku na Politechnice Śląskiej w roku 1989.

Politechnika Śląska w mediach

- 2-3.12 „Dziennik Zachodni”, *Kasa na naukę* – wywiad z eurodeputowanym Jerzym Buzkiem dotyczący kwestii finansowania nauki w kontekście konferencji „Badania Naukowe na Rzecz Gospodarki. Innowacje i rozwój Regionu Śląskiego”
 - 4.12 „Gazeta Wyborcza”, *Sukces śląskiej studentki* – artykuł o studentce Politechniki Śląskiej Celestynie Barańskiej która została rezydentką Laboratorium IBM w Rochester w USA
 - 4.12 „Echo Miasta”, *Narty i tyżwy w mieście* – artykuł o zimowym sezonie w aglomeracji śląskiej
 - 6.12 „Dziennik Zachodni”, *Promotor nie dojechał* – artykuł o kierowcy JM Rektora Politechniki Śląskiej
 - 6.12 „Nowiny Gliwickie”, *Jest po co sięgnąć!* – artykuł o konferencji „Badania Naukowe na Rzecz Gospodarki. Innowacje i rozwój Regionu Śląskiego”
 - 6.12 „Nowiny Gliwickie”, *Znokautowali Karo* – artykuł o sukcesach siatkarczy z AZSu Politechniki Śląskiej
 - 8.12 „Dziennik Zachodni”, *Powinno być lepiej* – artykuł o siatkarzach z AZSu Gliwice
 - 12.12 „Dziennik Zachodni”, *Dni Otwarte „polibudy”* – informacja o Dniach Otwartych
 - 12.12 „Dziennik Zachodni”, *Dużo może więcej* – wywiad z prof. Michałem Seweryńskim ministrem nauki i szkolnictwa wyższego dotyczący wystąpienia ministra na konferencji „Badania Naukowe na Rzecz Gospodarki. Innowacje i rozwój Regionu Śląskiego”
 - 12.12 „Dziennik Zachodni”, *Coś z niczego* – artykuł o konkursie inżynierskim
 - 13.12 „Nowiny Gliwickie”, *Politechnika Śląska zaprasza* – informacja o Dniu Otwartym
 - 13.12 „Gazeta Gliwicka”, *Polskie badania na europejskim poziomie* – artykuł o konferencji „Badania Naukowe na Rzecz Gospodarki. Innowacje i rozwój Regionu Śląskiego”
 - 15.12 „Dziennik Zachodni”, *Dwanaście medali gliwiczian* – artykuł o Akademickich Mistrzostwach Polski juniorów w judo które odbyły się w Politechnice Śląskiej
 - 17.12 „Gość Niedzielny”, *Nauka bliżej gospodarki* – artykuł o konferencji „Badania Naukowe na Rzecz Gospodarki. Innowacje i rozwój Regionu Śląskiego”
 - 19.12 „Dziennik Zachodni”, *Transport jest pasjonujący* – artykuł o nagrodach za najlepsze prace habilitacyjne, doktorskie i magisterskie z dziedziny
- transportu które zostały wręczone przez ministra transportu na Politechnice Śląskiej
- 20.12 „Rzeczpospolita”, *Student w sieci* – artykuł o internecie jako nowoczesnej formie wspierania edukacji
 - 20.12 „Rzeczpospolita”, *Polski żak na Krecie* – artykuł o międzynarodowych programach edukacyjnych
 - 20.12 „Nowiny Gliwickie”, *Od Hexora po profesora* – artykuł o Dniach Otwartych
 - 22.12 „Dziennik Zachodni”, *Dał rektorowi prowadzić* – artykuł o kierowcach rektorów Politechniki Śląskiej Jerzym i Janie Tondygrochach
 - 22.12 „Dziennik Zachodni”, *Świąteczna niespodzianka* – artykuł o sukcesach gliwickich siatkarzy
 - 27.12 „Gazeta Wyborcza”, *Krystian Stangel* - wspomnienie
 - 27.12 „Nowiny Gliwickie”, *Było, minęło...A jak będzie?* – wypowiedź Dyrektora Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej dra K. Czapli podsumowująca dotychczasowe osiągnięcia
 - 28.12 „Gazeta Wyborcza”, *Rozwiąż za ciebie zadania* – artykuł o portalu policiz.pl którego współtwórcą jest doktorant Politechniki Śląskiej Piotr Jurgas

Opracowała: Zofia Zielińska

Notatki przewodniczącego RGSzW

Kadencja IX - nr 11 (grudzień 2006)

Na grudniowych posiedzeniach prezydium (13) i plenarnym (14) Rada Główna podjęła dwie uchwały dotyczące standardów kształcenia. Standardy te określa minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w drodze rozporządzenia (art. 9 pkt 2), a przedstawia je ministrowi Rada Główna Szkolnictwa Wyższego (art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym). Zaopiniowane zostały pozytywnie standardy dla 14 kierunków studiów (uchwała 122/2006). Pozytywną opinię zyskał projekt części

ogólnej - wspólnej dla kierunków studiów wymienionych w rozporządzeniu Ministra NiSzW z 13 czerwca 2006 roku (Dz. U. Nr 121 poz. 838) - przygotowanej przez Resort we współpracy z Radą, na bazie uchwały 33/2006. Formułowanie części ogólnej odbywało się w stałym kontakcie z przedstawicielami Rady - przede wszystkim z Komisją Edukacji. Rada zaopiniowała dokument pozytywnie (uchwała 121/2006), zwracając uwagę na niezbędne zmiany niektórych przepisów i potrzebę usunięcia kilku

nieprawidłowości. Trwają ostatnie prace redakcyjne nad standardami szczegółowymi dla około 20 kierunków studiów. Nieustannie docierają do Rady opinie dotyczące wcześniej dostępnych - na stronach internetowych MNiSzW oraz Rady - standardów. Staramy się - tam gdzie to uzasadnione - standardy modyfikować. Prace powinny się zakończyć z końcem bieżącego roku. Standardy będą następnie podlegały procedurze jak inne akty prawne. Jest więc szansa, że na początku 2007 roku będą one gotowe do

opublikowania w formie rozporządzenia Ministra NiSzW. Gdy rozporządzenie dotyczące standardów będzie bliskie ukazania się, przygotujemy informację jak z niego korzystać. Emocje wzbudził - jeszcze niezamieszczony na stronach internetowych Rady - dokument dotyczący standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Podjęliśmy w sprawie tego dokumentu uchwałę na listopadowym posiedzeniu (102/2006), a dyskusję rozpoczęliśmy już w maju bieżącego roku - o czym informowałem wcześniej. Ponieważ dotychczasowe konsultacje, prowadzone przez wiceprzewodniczącą Komisji Edukacji profesor Mirosławę Nowak-Dziemianowicz, nie doprowadziły do konsensusu, Rada podjęła decyzję o zorganizowaniu spotkania w dniu 5 stycznia 2007 roku - w gmachu Ministerstwa NiSzW. Sądzimy, że to spotkanie pomoże rozstrzygnąć kwestie sporne i przedstawić Ministrowi NiSzW propozycje standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Standardy te określa, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego (art. 9 pkt 3), a przedstawia ministrowi Rada Główna (art. 45 ust. 2 pkt 1) - co powinno nastąpić do końca bieżącego roku (art. 275 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym). Jest to zatem pilna sprawa, której nie można odwlekać w nieskończoność.

Kontynuowana była na obu posiedzeniach dyskusja dotycząca propozycji nowelizacji rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z dnia 27 lipca 2006 roku (Dz. U. Nr 144, poz. 1048), w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wobec toczącej się dyskusji, przesunięto na rok przyszły podjęcie uchwały w tej sprawie. Rada zaopiniowała 14 wniosków uczelni o uzyskanie uprawnień do nadawania stopni naukowych (uchwała 112/2006). Pozytywnie zaopiniowane zostały wnioski 3 uczelni o prowadzenie studiów podyplomowych oraz 4 regulaminy stypendialne. Rada zaopiniowała pozytywnie projekty 3 rozporządzeń Ministra NiSzW w sprawie rejestru uczelni niepublicznych i innych kwestii organizacyjnych (uchwa-

ły 114/2006 i 115/2006) oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach (uchwała 113/2006). Rada odniosła się pozytywnie do wniosków Politechniki Gdańskiej i Akademii Medycznej w Gdańsku o uruchomienie kształcenia na kierunku „inżynieria mechaniczno-medyczna” (uchwała 120/2006) oraz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie o uruchomienie kształcenia na kierunku „sztuka mediów” (uchwała 119/2006) - w trybie art. 11 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

W dniach 24-25 listopada uczestniczyłem w VII Krajowym Zjeździe Doktorantów i I Zwyczajnym Zjeździe Krajowej Reprezentacji Doktorantów. W dyskusji panelowej pod hasłem „Miejsce doktoranta w życiu akademickim i naukowym”, która miała miejsce w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego, uwypukliłem uczestnictwo doktorantów w ważnych poznawczo i utylitarnie badaniach oraz w procesie kształcenia. Podkreśliłem, że doktoranci są elitarną grupą osób kształcących się, której znaczenie w nadchodzących latach będzie rosło. Jest istotne, aby studia te doskonalili i ukierunkowywać na współcześnie oczekiwane tory. Efektem kształcenia na trzecim stopniu powinni być specjaliści potrafiący samodzielnie prowadzić badania i samodzielnie podejmować wyzwania społeczne i gospodarcze.

29 listopada odbyła się w Warszawie konferencja pod hasłem „Tworzenie programów studiów w oparciu o efekty kształcenia - doświadczenia projektu Tuning”, zorganizowana przez koordynatora Programu Socrates Erasmus, Beatę Skibińską. Konferencja była wkomponowana w cykl spotkań informacyjnych Zespołu Promotorów Bolońskich. Mieliśmy okazję, z profesorem Józefem Lubaczem, zorientować się co do zasięgu aktywności Zespołu jak i odczuć środowiska akademickiego względem nowych idei propagowanych na rzecz modernizacji europejskiego szkolnictwa wyższego. Praca Zespołu zasługuje na najwyższe uznanie. Problem w tym, że idea kształcenia opartego na założonych efektach kształcenia nie jest łatwa w realizacji. Po pierwsze, należy zdefiniować kogo i jak chce się wykształcić, a po drugie, dostosować do tego proces kształce-

nia. W moim odczuciu daleka jest droga, aby zamierzenia te zrealizować - nie tylko u nas, ale i w Europie. Pozostaje więc systematyczna praca całego środowiska akademickiego na rzecz ukierowania procesu kształcenia na współcześnie oczekiwane potrzeby.

15 grudnia dostąpiłem zaszczytu uczestniczenia w uroczystości wręczenia nagród Prezesa Rady Ministrów za wyróżniającą działalność naukową i artystyczną. W wystąpieniu Premier podkreślił priorytetowe znaczenie nauki dla rozwoju kraju i zapewnił o wsparciu Rządu w tym zakresie.

Przewodniczący KRASP profesor Tadeusz Luty został uhonorowany, w dniu 19 grudnia, tytułem doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Gratulując Profesorowi zaszczytnego wyróżnienia życzyłem wielu nowych dokonań, satysfakcji z poznawania otaczającego świata oraz sukcesów, zdrowia i pomyślności. Nadanie tytułu honorowego odbyło się w roku jubileuszu 55-lecia uznanej Uczelni Wrocławskiej, której korzenie sięgają rolniczej Uczelni Lwowskiej funkcjonującej w II Rzeczypospolitej.

Na posiedzeniu plenarnym Rady gościliśmy Ministra NiSzW, profesora Michała Seweryńskiego, oraz Sekretarza Stanu w MNiSzW, profesora Stefana Jurgę. Oprócz miłych życzeń, Minister poinformował o aktualnych inicjatywach Resortu oraz o możliwościach pozyskania wsparcia dla szkolnictwa wyższego i nauki z funduszy unijnych. Perspektywy rysują się dobre, co pozwala optymistycznie myśleć o przyszłości. W duchu optymizmu dziękowałem obu Ministrom za konstruktywne współdziałanie z Radą oraz życzyłem wytrwałości w działaniach na rzecz unowocześniania szkolnictwa wyższego i nauki.

Niech nadchodzący rok obfituje w sukcesy oraz będzie pomyślny i szczęśliwy dla wszystkich.

Jerzy Błażejowski

Sport

JUDO JUDO JUDO

Międzynarodowy Turniej Judo Dzieci „Mikołaj 2006”

W dniach 2-3.12. 2006 na matach Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej rozegrano 39 cykliczny Turniej Mikołajkowy dla dzieci. W turnieju udział wzięło 312 dzieci z 26 klubów z całej Polski i Czech.

Pierwszego dnia (2.12.2006) wyniki gliwickich zawodników przedstawiały się następująco:

Izabela Głęb - I miejsce (28kg), Katarzyna Rogulska - I miejsce (35kg), Małgorzata Strojek - II miejsce (39kg), Katarzyna Ślusarska - III miejsce (43kg), Katarzyna Maćkowiak - III miejsce (43kg), Piotr Moczulski - I miejsce (26kg), Bogdan Tkaczyk - III miejsce (26kg), Piotr Kurczyk - I miejsce (30kg), Filip Kujac - III miejsce (34kg), Ireneusz Rutkowski - III miejsce (34kg), Patryk Kubicki - III miejsce (38kg), Robert Dankiewicz - III miejsce (42kg), Bartłomiej Matczak - I miejsce (46kg), Daniel Marcinów - III miejsce (50kg), Kamil Danisz III miejsce (50kg), Patryk Pacholak - I miejsce (55kg), Krystian Hepa - III miejsce

(55kg), Adam Figura I miejsce (+55kg), Sebastian Figura - III miejsce (+55kg).

W punktacji klubowej AZS Politechnika Śląska Gliwice zajął I miejsce.

W drugim dniu zawodów (3.12.2006) walczyli najmłodsi adeptci judo urodzeni w 1992 roku oraz młodsi. Wśród gliwickich zawodników medale zdobyli: Ewa Kokosińska - II miejsce (25kg), Sandra Kiel - III miejsce (25kg), Katarzyna Chlopecka - III miejsce (25kg), Justyna Dereń - III miejsce (28kg), Przemysław Ciba - III miejsce (19kg), Olaf Piskorski - III miejsce (19kg), Bartosz Młyniak - III miejsce (19kg), Wojciech Krzyw - II miejsce (20kg), Jakub Bartus - III miejsce (20kg), Piotr Pacoń - II miejsce (23kg), Michał Śliwiński - III miejsce (23kg), Konrad Jagielski - III miejsce (25kg), Kamil Mandrysz - III miejsce (25kg), Mateusz Wende - II miejsce (28kg), Damian Kołodziejczyk - II miejsce (31kg), Przemysław Olejniczak - I miejsce (35kg), Paweł Grendysa - II miejsce (35kg), Aleksander Fedyczek

- III miejsce (35kg), Mateusz Kleszcz - III miejsce (35kg), Kamil Malinowski - III miejsce (40kg), Kacper Szczurkowski - I miejsce (44kg), Jakub Krzyw - II miejsce (44kg), Michał Kujas - III miejsce (44kg), Damian Siob - III miejsce (+44kg).

Turniej został zorganizowany bardzo dobrze, wszyscy uczestnicy otrzymali paczki mikołajkowe, a dodatkowo najlepsi uczestnicy piękne medale i dyplomy. Puchary otrzymały też najlepsze kluby. Imprezę zaszczytli swoją obecnością Prorektor Politechniki Śląskiej prof. Marian Dolipski, Dyrektor Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej dr Krzysztof Czapl, delegat Urzędu Miasta Gliwice mgr Agnieszka Dźwierzynska, Wiceprezes Polskiego Związku Judo mgr Juliusz Kowalczyk, trener Kadry Narodowej mgr Robert Radlak oraz wielu trenerów i sympatyków judo. Impreza przebiegała w bardzo miłej atmosferze ku zadowoleniu najmłodszych judoków.

Otwarte Akademickie Mistrzostwa o Puchar

Przewodniczącego Regionu NSZZ „Solidarność”

9.12.2006 r. na hali Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej zostały rozegrane Otwarte Akademickie Mistrzostwa juniorów młodszych o Puchar Przewodniczącego Regionu NSZZ „Solidarność” pana Piotra Dudy. W mistrzostwach wzięło udział 156 zawodników z całej Polski. Zawody stały na bardzo wysokim poziomie. Gliwicki zawodnicy walczyli ze zmiennym szczęściem. Wśród juniorek młodszych złote medale zdobyły: Izabela Sosnowska (44kg) oraz Paulina Wit-

kowicz (70kg), srebrny- Paulina Bartkowiak (40kg), brązowy- Dominika Tabak (52kg), a piąte miejsce Natalia Grabowska (57kg).

W punktacji klubowej juniorek młodszych AZS Politechnika Śląska uplasował się na II miejscu.

W zmaganiach juniorów młodszych srebrne medale wywalczyli: Dorian Skrzypkowski (55kg), Paweł Bandocha (66kg) i Ariel Cichocki (81kg). Brązowe medale otrzymali: Dawid Skrzypkowski

(46kg), Tomasz Undziakiewicz (60kg), Krzysztof Gaik (55kg), Daniel Błoński (+90kg) oraz Michał Bill (+90kg). Zygmunta Kulczyna zajął piąte miejsce.

W punktacji klubowej juniorów młodszych AZS Politechnika Śląska uplasował się na III miejscu.

Zawody przebiegały w miłej i sportowej atmosferze. Bardzo cieszyły udział w zawodach wielu medalistów Spartakiiady Młodzieży.

Międzynarodowy Turniej Judo w Mysłowicach

9.12 w Mysłowicach rozegrano Międzynarodowy Turniej Judo młodzików i dzieci z udziałem 307 zawodników z 38 klubów. Zawodnicy gliwicki spisali się bardzo dobrze. Złote medale zdobyli: Aleksandra Piątek (52kg), Marcin Sosnowski (36kg) oraz Piotr Moczulski

(30kg). Srebrne medale wywalczyli: Małgorzata Strojek (40kg), Katarzyna Rogulska (36kg), daniel Kawałko (39kg) oraz Przemysław Wietrzak (38kg). Brązowy medal otrzymał Patryk Kubicki (36kg), a piąte miejsca zajęli Piotr Kurczyk (30kg) i Kacper Szczurkowski

(42kg).

Trenerem gliwickich zawodników jest Eugeniusz Olejniczak.

Czesław Garncarz

Piłka nożna

Camp Ameriva Cup

7 grudnia odbył się mikołajkowy turniej piłki nożnej Camp America Cup. Dzięki uprzejmości dyrektora Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej dr Krzysztofa Czaplę, który udostępnił halę sportową, punktualnie o 15.30 rozpoczęły się zmagania sportowe. Sponsorem nagrody głównej oraz upominków dla każdego uczestnika była organizacja Camp America.

Uczestników turnieju przywitał Marek Wrona - przedstawiciel Camp America. Zapoznał on wszystkich z programem wyjazdów do USA, po czym uroczystie rozpoczął turniej.

Do udziału w turnieju zgłosiło się wiele drużyn. Niestety ze względu na ograniczenie czasu, którym dysponowali organizatorzy, przyjętych zostało tylko sześć z nich. Drużyny te zostały podzielone na dwie grupy. Do grupy A przydzielono drużyny: „Robogumisie”, „Pędzące imadła” i „Walkower za piwo”. W grupie B zagrały: „Pasibrzuchy”, „GKS Bełchatów” oraz „My tu tylko przejazdem”. Rozegrały one po dwa mecze, których stawką był awans do fazy pucharowej. W grupie A drużyny „Walkower za piwo” oraz „Pędzące imadła” zakończyły rywalizację z tym samym dorobkiem punktowym. O kolejności w grupie zadecydowała różnica bramek. Zespół „Robogumisiów” zakończył rywalizację bez zdobyczy punktowej. W grupie B sytuacja nie była już tak klarowna. Zwycięzca dwóch meczy, drużyna „GKS Bełchatów” zapewniła sobie awans z pierwszego miejsca. Natomiast do rozstrzygnięcia rywalizacji o drugie miejsce premiowane awansem, potrzebna była dodatkowa seria rzutów karnych, do których przystąpiły zespoły „My tu tylko przejazdem” oraz „Pasibrzuchy”. Więcej zimnej krwi w sześciu seriach rzutów karnych, zachowali ci pierwsi wygrywając 2:1. Po zmaganiach grupowych rozpoczęła się faza pucharowa. W pierwszym półfinale drużyna „Walkower za piwo” bez większego problemu pokonała drużynę „My tu tylko przejazdem” 4:2, awansując do finału. W drugim półfinale drużyna uchodząca za faworytów („GKS Bełchatów”) nieoczekiwanie przegrała z „Pędzącymi imadłami” 1:3.

Po ciężkich bojach w półfinalach nadszedł czas na rozstrzygnięcie meczu pocieszenia, meczu o trzecie miejsce. Ostatnie miejsce na podium wywalczył „GKS Bełchatów”, pewnie pokonując przegranego drugiego półfinalu „My tu tylko przejazdem” 6:2. W końcu nadszedł czas na walkę o „złoty medal” i główną nagrodę. Do finałowej rozgrywki przystąpili „Walkower za piwo” i „Pędzące imadła”. Mecz stał na bardzo wysokim poziomie. Worek za bramkami już w trzydziestej sekundzie spotkania otworzył zawodnik „Pędzących imadła”. To tylko podrażniło „Walkower za piwo”, który w ciągu trzech minut strzelił trzy bramki. „Imadła” w końcówce miały co najmniej cztery dogodne sytuacje do wyrównania wyniku, jednakże brakowało im szczęścia w stworzonych akcjach. Ostatni gwizdek sędziego (sędzia Krzysztof Palej) obwieścił, że zwycięzcą pierwszego turnieju Camp America Cup została drużyna „Walkower za piwo” w składzie: Adrian Tomanek, Dawid Gruszka, Łukasz Lasok, Łukasz Krain, Rolad Widera, Krzysztof Szkuta.

Warto dodać, iż podczas trwania turnieju organizatorzy nie zapomnieli o przybyłych kibicach, dla których odbył się konkurs z nagrodami.

Organizatorzy, jak i uczestnicy są zadowoleni z przebiegu turnieju. Czy spotkamy się na kolejnym Camp America Cup?

*Katarzyna Dajnowicz
Krzysztof Palej*

Początek rywalizacji

*Trzy zwycięskie drużyny oraz organizatorzy
CAMP AMERICA CUP*

Zwycięska drużyna

Wspomnienia

Wspomnienie o prof. zw. dr hab. inż. Janie Bandrowskim (1928-2006)

Profesor Jan Bandrowski urodził się 17-tego czerwca 1928 roku w Warszawie. Do chwili wybuchu drugiej wojny światowej mieszkał z rodzicami w Krakowie gdzie ukończył szkołę powszechną. Lata wojny spędził we Lwowie gdzie początkowo uczęszczał do szkoły średniej, a podczas okupacji uczył się w domu. W roku 1943 w hitlerowskim obozie koncentracyjnym został zamordowany jego ojciec. W kwietniu 1945 wraz z matką wyjechał do Krakowa, gdzie w maju w tym samym roku zdał egzamin dojrzałości jako eksternista. Bezpośrednio po maturze rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej. W czerwcu 1949 r. obronił pracę dyplomową pt., „Wyznaczanie wydajności produkcyjnych w poszczególnych stadiach procesu wytwarzania gliceryny”, wykonaną pod kierunkiem prof. dr Wacława Leśniańskiego.

Pracę na Politechnice Śląskiej rozpoczął w 1950 r. jako starszy asystent w Katedrze Inżynierii Chemicznej, kierowanej przez prof. dr Tadeusza Hoblera. Równocześnie pracował przez dwa lata w Biurze Projektowym „Pekachem”, a później „Biprochem”.

Te pierwsze lata były okresem organizowania się Katedry, stąd wiele czasu poświęcił na prace związane z organizacją laboratorium katedralnego, sprowadzaniu książek do biblioteki czy przygotowywaniem ćwiczeń tablicowych, zarówno z termodynamiki technicznej jak i pewnych działów inżynierii chemicznej.

W latach 1953 – 56 przygotował pod kierunkiem prof. T. Hoblera pracę doktorską pt. „Dyfuzyjna wymiana masy w kolumnie rektyfikacyjnej o półkach dzwonkowych”, którą obronił w czerwcu 1957 roku. W pracy tej po raz pierwszy zastosowano zasady dyfuzyjnego ruchu masy w ujęciu hoblerowskim do obliczeń kolumn rektyfikacyjnych.

W roku 1960 uzyskał stypendium naukowe Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego na wyjazd do USA gdzie

przebywał przez 14 miesięcy na Uniwersytecie stanowym Wisconsin w Madison. Pracował na Wydziale Inżynierii Chemicznej pod kierunkiem światowej sławy prof. O. A. Hougena i zajmował się kinetyką niekatalitycznych reakcji niejednorodnych między ciałami stałymi i gazami. Tematykę powyższą kontynuował po powrocie do kraju i po uzupełnieniu przedstawił jako pracę habilitacyjną pt. „Kinetyczny model redukcji tlenku niklu wodorem”, którą obronił w 1964 r. W pracy tej dokonał interpretacji danych doświadczalnych dotyczących redukcji tlenku niklu wodorem. Zaproponował model kinetyczny postulujący przebieg dwu równoczesnych reakcji, tj. między tlenkiem niklu i wodorem zaadsorbowanym na NiO oraz reakcji na granicy między dwiema fazami stałymi (NiO i Ni). Stwierdził, że pierwsza z tych reakcji składowych jest reakcją powierzchniową, a szybkość drugiej nie zależy prawie zupełnie od ciśnienia cząstkowego wodoru, co dowodzi, że powierzchnia niklu jest prawie całkowicie pokryta zaadsorbowanym wodorem. Praca ta została opublikowana w Chemical Engineering Science.

W grudniu 1964 roku uzyskał etat docenta. Od tego momentu podejmował różnorodną tematykę badawczą, w której można wyróżnić kilka głównych nurtów badawczych.

Były to:

- Badania konwekcji naturalnej, a w szczególności konwekcji naturalnej masy od płyty poziomej. W pracach opublikowanych z tego zakresu, doświadczalnie potwierdzono tylko częściowo analogię z przypadkiem podobnej konwekcji naturalnej dla ruchu ciepła i wyjaśniono na gruncie teoretycznym zaistniałe rozbieżności.

- Badania wnikania ciepła przy kondensacji mieszanin par tworzących jednorodną fazę ciekłą. Wyniki badań, uzyskane dla całkowitej kondensacji dwu i trójskładnikowych mieszanin par na rurze pionowej pod ciśnieniem atmosferycznym, okazały się na tyle

zachęcające, że kontynuowano je w zakresie małych różnic temperatur, kiedy to wpływ oporu fazy gazowej okazał się istotny.

- Zagadnienia związane z obliczeniami i doбором wymienników ciepła, a w szczególności: dobór wymienników ciepła przy uwzględnieniu kryteriów ekonomicznych, obliczanie spadku ciśnienia i współczynnika wnikania ciepła w przestrzeni międzyrurowej wymiennika przy stosowaniu różnego typu przegród.

- Badania hydrauliki i wymiany masy w absorberze Venturiego i skrubkach uderzeniowych. Na podstawie badań w skali laboratoryjnej rozpatrzony został wpływ parametrów hydrodynamicznych i geometrycznych na opór przepływu i efektywność wymiany masy w obu analizowanych aparatach. Istotny okazał się wpływ początkowego stężenia absorbowanego gazu na efektywność absorpcji. Wyniki badań skrubków uderzeniowych pozwoliły na ilościową ocenę oporu przepływu i efektywności wymiany masy. Określone zostały również obszary najkorzystniejszych warunków pracy absorbera uderzeniowego.

W roku 1975 docentowi Janowi Bandrowskiemu nadano tytuł profesora nadzwyczajnego. W tematyce badawczej wiodącymi kierunkami stały się :

- Wieloskładnikowy transport masy, w którym wyróżnić można dwa nurty.
 - ▶ Badania równoczesnej wymiany ciepła i masy przy kondensacji par wielu składników w obecności inertiów. Przedstawiony został model rozpatrywanego procesu i zaproponowany sposób rozwiązania układu równań modelu dla kondensatorów współ i przeciwprądowych. Model ten poddano weryfikacji, stwierdzając jego użyteczność do obliczeń projektowych.
 - ▶ Badania wieloskładnikowego transportu masy w mieszaninach płynów rzeczywistych. Zaproponowana została metoda pozwalająca na przewidywanie współczynników dyfuzji w wieloskładnikowych układach ciekłych.

Praca ta opublikowana w *Chemical Engineering Science* w 1982 była wielokrotnie cytowana, m.in. w monografii R.C. Reid'a, J.M. Prausnitz'a i B.E. Poling'a „*The Properties of Gases and Liquids*”. Opracowano dwie metody obliczania wieloskładnikowego transportu masy w płynach rzeczywistych, ogólniejsze od metod poprzednio znanych z uwagi na uwzględnienie zmienności współczynników wnikania na drodze transportu masy, zarówno ze stężeniem jak i temperaturą. Zaproponowano również algorytmy obliczania transportu masy dla obu metod oraz dokonano ich doświadczalnej weryfikacji. Opracowana została beziteracyjna metoda obliczania transportu masy w płynach rzeczywistych, stanowiąca uogólnienie metody dotychczas znanej, obowiązującej dla płynów idealnych.

- **Badania z zakresu sedymentacji.** Przeanalizowano wybrane metody obliczania powierzchni sedymentacji, oparte na teoretycznej prędkości opadania cząstek oraz na teście sedymentacyjnym zawiesiny. Dokonano doświadczalnej weryfikacji sposobów opracowania wyników. Dalsze prace z dziedziny sedymentacji dotyczyły osadników cienkowarstewkowych z wypełnieniem, a w szczególności opracowania uniwersalnej metody optymalnego ich doboru. Ponadto przeprowadzona została analiza czynników wpływających na proces sedymentacji cienkowarstewkowej.

- **Badania z zakresu wymiany ciepła.** Doprowadziły do uściślenia metod obliczeniowych dla pieców rurowych. Prace z tego zakresu zaowocowały wydaniem wspólnie z H. Mańką podręcznika monograficznego pt. „*Piecy rurowe*” (I wyd. PWN 1987, II wyd. Wyd. Pol. Śl. 1994).

- **Badania w dziedzinie aerodynamiki i wymiany ciepła w układach dyspersyjnych typu ciało stałe – gaz.** Prace objęte tym cyklem badań prowadzone były pod kierownictwem prof. J. Bandrowskiego we współpracy z Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze – początkowo pod kątem opracowania metod projektowania i optymalizacji instalacji pionowego transportu pneumatycznego z towarzyszącą

wymianą ciepła, a w szczególności instalacji wchodzących w skład technologii kompleksowego przetwórstwa węgla. W wyniku analizy równań ruchu cząstek w strumieniu gazu i ich weryfikacji dokonano doboru modelu przepływu, którym okazał się pierścieniowy model transportu pneumatycznego według Capesa i Nakamury. Wprowadzono dodatkowy parametr zdefiniowany jako stosunek różnicy prędkości między gazem i cząstką do prędkości unoszenia, który może być potraktowany jako miara stopnia ustalenia się ruchu cząstki. Pozwoliło to na łączne ujęcie wymiany ciepła w obszarach ustalonego i nieustalonego ruchu cząstek. Wyniki badań aerodynamiki pionowego transportu pneumatycznego pozwoliły na opracowanie oryginalnej metody przewidywania zjawiska zawału transportu, zarówno dla materiałów mono- jak i polidispersyjnych. Stwierdzono, że zawał transportu pneumatycznego następuje przy prędkości gazu, która odpowiada punktowi styczości tzw. efektywnej charakterystyki wentylatora z charakterystyką transportu pneumatycznego. Metoda ta będąc rezultatem analizy stabilności transportu, pozwala na określenie bezpiecznych parametrów pracy transportu pneumatycznego, co stanowi podstawę zaproponowanej metody doboru optymalnych parametrów pracy tej operacji jednostkowej. Prace powyższe uzupełnione zostały badaniami ścieralności materiałów sypkich, transportowanych pneumatycznie, jak i badaniami erozji materiałów konstrukcyjnych aparatów. Uzyskane wyniki pozwoliły na określenie czasu eksploatacji aparatury, dobór materiałów konstrukcyjnych i określenie degradacji transportowanych materiałów.

Badania w rozpatrywanej dziedzinie obejmowały również fluidyzację gazową. Dotyczyły one głównie:

- wysokociśnieniowej fluidyzacji materiałów polidispersyjnych. Badania (przeprowadzone częściowo w USA przez dr inż. M. Ściążkę) dotyczyły w szczególności wpływu składu ziarnowego na początkową prędkość fluidyzacji i prędkość rozwiniętej fluidyzacji. Stwierdzono m.in., że wzrost ciśnienia powoduje obniżenie wartości

wszystkich charakterystycznych prędkości gazu, przy czym największym zmianom ulega prędkość rozwiniętej fluidyzacji. Zajmowano się również wpływem ciśnienia na zjawisko powstawania pęcherzy gazu w złożu polidispersyjnym. Zaproponowana została korelacja na minimalną prędkość pęcherzykowania, obowiązującą w badanym zakresie ciśnień. W badaniach wysokociśnieniowej segregacji mieszanin polidispersyjnych o szerokim zakresie uziarnienia przy fluidyzacji gazem stwierdzono, że fluidyzacja pod wyższymi ciśnieniami przebiega łatwiej i prowadzi do zmniejszenia niekorzystnego efektu separacji ziarnowej;

- wywiewania cząstek ze złoża fluidalnego i procesów przebiegających w strefie ponad złożem fluidalnym. Zastosowano uogólnione podejście do zjawiska unoszenia i wywiewania cząstek stałych ze złoża fluidalnego. Opracowano model przepływu gazu w strefie niestacjonarnego ruchu cząstek ponad złożem fluidalnym przy użyciu pojęcia tzw. „projekcyjnego pęcherzyka gazu”. Wyniki uzyskane na podstawie tego modelu wykazały dobrą zgodność z danymi eksperymentalnymi. Ustalono zostały kryteria wysokości strefy erupcji pęcherzy gazowych (tj. wysokości unoszenia cząstek ciała stałego ze złoża fluidalnego);

- hydrauliki dystrybutorów gazu w aparatach fluidalnych. Przeanalizowano spadek ciśnienia na dystrybutorach gazu o różnej konstrukcji i przesypywanie się cząstek przez dystrybutor gazu. Określono również swobodny przekrój dystrybutorów w wielostopniowych aparatach fluidalnych oraz ich hydraulikę w układach wysokotemperaturowych.

W roku 1980 Państwowe Wydawnictwo Naukowe wydało podręcznik monograficzny autorstwa prof. J. Bandrowskiego i prof. L. Troniewskiego pt. „*Destylacja i Rektyfikacja*”.

W 1989 roku prof. J. Bandrowski został zaproszony jako „invited speaker” przez Węgierską Akademię Nauk do Veszprem.

W czerwcu 1990 roku prof. Janowi Bandrowskiemu nadano tytuł profesora zwyczajnego. Od tego czasu konty-

nuuje badania związane z fluidyzacją, w tym badania dystrybutorów gazu w wielostopniowych aparatach fluidalnych. Kontynuuje również badania nad sedymentacją. Z tego zakresu wykonane zostały dwa projekty badawcze dla Komitetu Badań Naukowych. Badania obejmowały wybrane metody obliczania powierzchni sedymentacji oraz badania osadników cienkowarstwowych z wypełnieniem. Prace te doprowadziły do opracowania wspólnie z H. Mertą i J. Ziolo podręcznika monograficznego pt. „Sedymentacja zawiesin – zasady i projektowanie”, wydanego przez Wyd. Pol. Śl. w 1995 r., a po raz drugi w 2001 r. Monografia ta zawiera krytyczne studium i analizę aktualnego stanu wiedzy teoretycznej i doświadczalnej oraz projektowania procesów grawitacyjnego rozdzielania zawiesin cząstek ciała stałego w cieczy.

Nie sposób w krótkim wspomnieniu przedstawić pełny zakres zainteresowań naukowych prof. Jana Bandrowskiego. Ogółem był promotorem 10 prac doktorskich oraz stu kilkudziesięciu prac dyplomowych. Był współautorem trzech podręczników monograficznych, trzech skryptów (13 wydań). Był autorem bądź współautorem ponad 130 prac naukowych opublikowanych między innymi w takich czasopismach naukowych jak: *International Journal of Heat and Mass Transfer*, *Chemical Engineering Science*, *Chemical Engineering Communications*, *Powder Technology*, *Chemical Engineering and Processing* i wielu innych.

Wyrazem uznania środowiska naukowego skupionego w Podsekcji Przepływów Wielofazowych Sekcji Mechaniki Płynów PAN było wyróżnienie prof. Bandrowskiego „Medalem za wybitne osiągnięcia z zakresu przepływów wielofazowych”.

W latach 1981-84 prof. J. Bandrowski pełnił funkcję Prodziekana Wydziału Chemicznego ds. Nauki, w latach 1981-85 Kierownika Zakładu Inżynierii Chemicznej, w latach 1991-93 Kierownika Zakładu Aparatury Chemicznej i Zakładu Podstaw Inżynierii Chemicznej.

Od 1994 r. do przejścia na emeryturę był Kierownikiem Zespołu Kinetyki Procesowej.

Od roku 1972 był członkiem Komitetu Inżynierii Chemicznej PAN, w tym przez jedną kadencję był jego wiceprzewodniczącym. W latach 1991-96 był członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej, jak również przez dwie kadencje działał w sekcji Technologii Chemicznej i Inżynierii Chemicznej w Komitecie Badań Naukowych. W latach 1981-96 był redaktorem prestiżowego czasopisma naukowego „*Chemical Engineering Science*”.

Był też członkiem Rady Redakcyjnej czasopisma „*Inżynieria Chemiczna i Procesowa*” i Kolegium Redakcyjnego czasopisma „*Inżynieria i Aparatura Chemiczna*”. Od wielu lat razem z dr J. Ziolo opracowywał bibliografię polskich prac z ruchu ciepła i masy dla czasopisma „*International Journal of Heat and Mass Transfer*”.

Od 1991 roku był przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego Wydawnictw Politechniki Śląskiej, a także członkiem Rady Nadzorczej Śląskiego Wydawnictwa Technicznego.

Znał doskonale kilka języków obcych i wykonał tłumaczenia na język angielski monografii prof. Hoblera „*Dyfuzyjny ruch masy i absorbery*” oraz prof. Bretsznajdera „*Własności gazów i cieczy*”. Przetłumaczył również na język polski książkę C.O. Bennetta i J.E. Myersa „*Momentum, Heat, and Mass Transfer*”, która ukazała się w roku 1967 nakładem WNT pt. „*Przenoszenie pędu, ciepła i masy*”.

Prof. J. Bandrowski ma również bardzo duże zasługi na polu dydaktyczno-wychowawczym.

Przez szereg lat prowadził wykłady z wymiany ciepła i masy, kinetyki procesowej oraz specjalnych metod rozdziału. Prowadził również wykład monograficzny na studiach doktoranckich. Wykłady prowadził nie tylko na Politechnice Śląskiej ale także na Politechnice Krakowskiej. Wielokrotnie był recenzentem prac doktorskich (ponad 70), habilitacyjnych (ponad 20) oraz opiniodawcą przy nadawaniu tytułów naukowych (w 14 przypadkach), nie licząc około 20 recenzji, wykonanych dla Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej.

Za swoją pracę prof. J. Bandrowski był wielokrotnie nagradzany (4 nagrody Ministra za działalność naukowo-

dydaktyczną oraz ponad 20-krotnie otrzymał nagrodę Rektora Politechniki Śląskiej); był wielokrotnie wyróżniany odznaczeniami państwowymi i honorowymi odznakami. Należy tu wymienić: Złoty Krzyż Zasługi (1973), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1980), Medal 40-lecia Politechniki Śląskiej (1984), Srebrna Odznaka za zasługi dla przemysłu chemicznego (1986), Odznaka Honorowa SITPChem (1986), Odznaka Honorowa Politechniki Krakowskiej (1987), Złoty Medal 50-lecia Politechniki Krakowskiej (1995), Medal Edukacji Narodowej (1997), Odznaka Zasłużonego dla Politechniki Śląskiej (1998) oraz Medal 60-lecia Politechniki Śląskiej (2005).

Profesor Jan Bandrowski był postacią cieszącą się wielkim uznaniem w wielu ośrodkach naukowych, z którymi łączyła go współpraca na rzecz organizacji centralnych, a także funkcja recenzenta prac naukowych. Niezatarcie uznanie dla Profesora budzi także jego wyrazista i odważna postawa wobec problemów społecznych. Po zabójstwie księdza Jerzego Popiełuszki, był jednym z sygnatariuszy listu otwartego profesorów Politechniki Śląskiej do Ministra Spraw Wewnętrznych protestującym przeciwko tej zbrodni, a od roku 1980 był oficjalnym Doradcą tworzącej się „Solidarności” przy Politechnice Śląskiej.

Postać Pana Profesora pozostanie w naszej pamięci nie tylko jako czołowego naukowca gliwickiej szkoły inżynierii chemicznej, miał bowiem bardzo szerokie zainteresowania poza naukowe. Interesował się sztuką, był również zamiłowanym turystą. Polskie góry znał doskonale i wielokrotnie przemierzył prawie wszystkie szlaki. Zgromadził również sporą bibliotekę o tematyce górskiej. Książki były także pasją pana Profesora. Był ich wielkim znawcą i miłośnikiem. Dzięki staraniom prof. Bandrowskiego biblioteka Instytutu Inżynierii Chemicznej i Procesowej była świetnie zaopatrzona we wszystkie istotne pozycje literaturowe.

Był duszą towarzystwa, bardzo elokwentny, potrafił nadawać ton rozmowie i aranżować ożywione dyskusje, tym łatwiej że był Człowiekiem o nie-

zmiernie szerokich horyzontach intelektualnych.

Przez wiele lat poważnie chorował, ale walczył dzielnie z chorobą, dotrwał do emerytury i nadal był czynny zawodowo jako recenzent, członek rad naukowych, a także wykładowca na uczelni. Ostatnie wykłady jakie prowadził miały miejsce jeszcze w 2006-tym roku.

Jest powiedzenie, że człowiek żyje tak długo, jak długo trwa pamięć o Nim. Myślę, że wszyscy zachowamy Pana prof. Bandrowskiego w naszej wdzięcznej pamięci, a jego prace będą pomocne i inspirujące w rozwiązywaniu wielu problemów naukowych.

Wspomnienie o prof. zw. dr hab. inż. Józefie Gawrońskim(1933-2006)

28 listopada 2006 roku zmarł prof. dr inż Józef Gawroński. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 2.12 2006 roku w Kościele św Michała, a uroczystości pogrzebowe na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach. Poniżej publikujemy mowę pogrzebową wygłoszoną przez prof. dra hab. inż. Józefa Wojnarowskiego.

Mowa pogrzebowa i wspomnienie o ś.p. prof.dr. inż. Józefie Gawrońskim uczonym i artyście odlewniku

Wielce Szanowna pogrążona w smutku i żalu Żono i Rodzino, Szanowne żalobne zgromadzenie, odszedł od nas nieodżałowany kolega i przyjaciel, wspaniały dydaktyk, uczony i specjalista w dziedzinie odlewnictwa tryskający zawsze pełnią życia i humoru Śp. prof.dr inż. Józef Gawroński gorący patriota, człowiek dużego intelektu i profesor honorowy Politechniki Śląskiej.

Wykazywał zawsze siłę woli i często snuł bogatą i optymistyczną wizję działalności naukowo dydaktycznej prowadząc wzorowo zajęcia z dyscypliny odlewnictwa w naszej Uczelni – a po przejściu na emeryturę – do dzisiaj z wielkim zaangażowaniem oddawał się też odlewnictwu artystycznemu. Niestety – z żalem to wyznać musimy, że we wtorek 28 listopada nie dane mu już było wygłosić swojego ostatniego wykładu i podjąć twórczej dysputy ze swoimi studentami. Czas jest najbardziej charakterystycznym doświadczeniem zaprzatającym nieustannie i wszechstronnie myśl człowieka by w końcu wypełnić jego przeznaczeni, którego mamy do dyspozycji tylko jakąś jego część dłuższą lub krótszą, ale skończoną. Upływ czasu nie odbywa się bez strat; przemijanie prowadzi do niepojętej tragedii, rodzinnej, przyjacielskiej i po prostu ludzkiej – „ciosu nie do na-

prawienia – do śmierci”.

W jednej chwili następuje akt tragedii, której ogrom zrywa więzy wszelkiego ludzkiego współdziałania ludzkiego w przestrzeni i czasie niszcząc je tu na ziemi bezpowrotnie.

Śp. Józek zerwał te więzy 28 listopada 2006r. z dostojnością ludzkiej humanitas odchodząc, cicho niespodziewanie i skromnie – jak żył, by przejść w inny stan eschatologicznego bytowania.

Dzielnie znosząc wiek terminalny, pogodzony z przedwczesnym ograniczeniem kierowania Katedrą sprowadzoną do roli Zakładu Odlewnictwa, do niedawna jeszcze słynną Katedrą Odlewnictwa dzielnie kierowałeś aż do chwili jej zniesienia. I mimo racjonalnych Twoich, argumentów, które podzielałem Drogi Józku i mego wsparcia w tych „bojach naukowych” o Twoje racje - znana w całym naukowym świecie Katedra Odlewnictwa, wbrew Twojej woli, przestała istnieć. Jakże ciężko i dzielnie to przeżywałeś. Mimo to starałeś się zachować pogodę ducha chociaż do końca z tymi decyzjami się nie zgadzałeś. Nie przestałeś jednak współdziałać nadal z nami organizując spotkania rocznicowe pięćdziesięciolecia odnowienia immatrykulacji a w tym roku - odnowienia po 50. latach - dyplomu kolegów swojego semestru a przy tym ciesząc się szczęściem rodziny by te-

raz, w czasie jakże pamiętnej wizyty w Turcji Benedykta XVI odejść nagłe i niespodziewanie zgodnie z wolą Stwórcy.

Trudno mi nie wspomnieć Drogi Józku jak cieszyliśmy się gdy wspólnie w 1980 r. w Belwederze odbieraliśmy nominacje profesora nadzwyczajnego, a na drugi dzień Twój znakomity nas uhonorował zapraszając na niezwykle przyjęcie, w trakcie którego wśród grona najbliższych zaprezentował nam swoje niepowtarzalne zbiory odlewnictwa artystycznego, z których Ty później utworzyłeś niespotykane muzeum w Katedrze przy ul. Towarowej.

Śp. Józef mój serdeczny kolega i przyjaciel jeszcze z lat studiów, pełniąc funkcję prodziekana a następnie dziekana, współdziałał niezwykle życzliwie w rozwijaniu działalności naukowo dydaktycznej z wszystkimi instytutami Wydziału.

Śp. Józef Gawroński należał do tych uczonych, którzy zyskali sobie duże uznanie i zaszczytne imię wśród odlewniczych zastępów rozwijając teorię krzepnięcia metali i zastosowania odlewnictwa przemysłowego w maszynach i układach mechanicznych. Nadto był głęboko zaangażowany w pracach związanych z budową nowej siedziby Wydziału Mechanicznego Technologicznego pełniąc różne funkcje z tego tytułu.

Śp. Józef Gawroński był człowiekiem wielu możliwości, a rozwijanie metod dydaktycznych w procesach odlewniczych i artystycznych było dla niego tylko jedną z nich. I nic nie było mu dalsze niż niewiedzenie poza nią życia. Był uznawa-

nym dydaktykiem i dlatego kładł zawsze nacisk na potrzebę kształcenia absolwentów o umiejętnościach postępowania się różnymi teoriami i formalizmami zgodnie z kierunkiem mechaniki i budowy maszyn maszyn. Przy zmianach programów nauczania wskazywał na potrzebę liczenia się z bezwładnością przyzwyczajęń ludzkich i z prawem przekory, które działa w kierunku utrzymywania wdrożonej równowagi w przypadku prób zastępowania jej inną i dlatego upierał się nieraz - w obliczu tych prawidłowości - do stopniowego, a nie gwałtownego wprowadzania zmian i usprawnień programowych.

Godne przypomnienia jest, - że, Jego działania na rzecz przyspieszenia budowy wydziału, który w dużym stopniu został ukończony dzięki zaangażowaniu śp. Józefa Gawrońskiego, przyczyniły się do sukcesu ukończenia budowy wydziału w przeddzień zbliżającego się kryzysu ekonomicznego i rozpoczęcia nowej inwestycji. Żegnając Cię Drogi Józku w imieniu społeczności akademickiej, Pracowników Katedr Mechaniki a wcześniej, za Twego Dziekanatu, Instytutu Mechaniki Podstaw Konstrukcji Maszyn, a także w imieniu grona najbliższych Tych kolegów z lat studiów oraz moim własnym przypominę może krótko czym się naukowo zatrudniałeś, czym pasjonowałeś i kim byłeś dla wielu Katedr, Wydziału i naszej Uczelni.

Drogi Józku - było zbyt oczywistym dla wszystkich, którzy Cię znali, jak i tych, którzy zetknęli się z Tobą w biegu życia, że byłeś znakomitym dydaktykiem i bardzo wymagającym egzaminatorem pamiętnym do dziś dla braci studenckiej, wśród której zaskarbiłeś sobie jakże wiele wdzięczności i uznania. Twoje nauczanie na Wydziale Mechanicznym Technologicznym na kierunku Mechanika, Budowa i Eksploatacja Maszyn i innych wydziałach naszej uczelni było i pozostanie wzorem wymagającego od siebie, asystentów i innych pedagoga. W czasie różnorodnych Twoich wykładów, dałeś się poznać jako rzetelny, wytrawny nauczyciel akademicki

i wychowawca licznych inżynierskich pokoleń - znanych i cenionych fachowców w całej Polsce.

W uczelnianych audytoriach w Gliwicach, Katowicach, Zabrze, czy Bytomiu na czarnej tablicy zjawiały się rzucane z rozmachem Twoje wizje i projekty rozwiązań odlewniczych wytworów

Pamięć o Twoich wykładach i egzaminach jest ciągle żywa i nie przeminie, a trwałe ślad pozostanie w pracach badawczych, publikacjach i w świadomości Twoich uczniów i wychowanków. Bóg dał Ci wiele talentów na twej umiłowanej niwie naukowych zatrudnień, które Ty tak świetnie pomnożyłeś łącząc szczęśliwie pasję uczonego z artystą dzieła, a przez to podnosząc politechniczne nauki na wyższy stopień cywilizacyjnego rozwoju. Jako uczonego i odlewnik artysta byłeś chlubą i ozdobą nie tylko naszej i Twojej umiłowanej uczelni zważywszy, że brak szerszych zainteresowań Twoimi dziedzinami wśród naukowej społeczności.

W tym miejscu godzi się też wspomnieć o Twoich licznych i doniosłych dokonaniach w dziedzinie odlewów elementów maszyn, nierzadko wdrażanych do praktycznego zastosowania w przemyśle. Wiem dobrze ile jeszcze miałeś szczytnych myśli i zamiarów życiowych o których nieraz mi mówiłeś, a których niestety powołać do życia nie mogłeś i nie zdążyłeś.

Jakaż wielka to szkoda - nasz Drogi Józku, że przyszło Ci żyć i działać w nader trudnych i nie zawsze sprzyjających Ci okolicznościach, w czasach nieustannie dokonywujących się przemian systemowych i ustroju nauczania, ogólnych ograniczeń i nakazów i reform struktur wydziałowych. Były to czasy, które uległy i notabene ulegają w dalszym ciągu - tyle tylko, że już w innych dekoracjach - nieustannym przewartościowaniem.

Ale nie ma to już dla Ciebie, dzisiaj żadnego znaczenia, żadnego wobec śmierci, która jest kresem tu na Ziemi - absolutnie żadnego - wobec prawa przemijania na drodze do królestwa wieczności - skoro gasnące życie

dobiegając swego ziemskiego kresu doświadcza na wszystkich odwieczną a nieuniknioną prawdę, że: *mors ultima ratio* - śmierć jest ostatnim argumentem dążeń i czynów ludzkich tu na ziemi. Ale też i w krainie nieśmiertelności zaświadcza pewną i odwieczną prawdę, która głosi, że kto kocha i umiera ten nie ginie ! W ten sposób Ty Józku żyjesz dla nas i istniejesz, poprzez kontynuowanie Twego życiowego dzieła poprzez Twoich uczniów i następców.

Żegnając Cię po raz ostatni Drogi Józku w imieniu społeczności akademickiej Politechniki Śląskiej a także grona kolegów z lat studiów, przyjaciół i własnym i tych wszystkich, którzy Cię znali i przyjaźnili się z Tobą, pragnę podkreślić,

Drogi nasz Józku - byłeś i pozostaniesz w naszej pamięci na zawsze szczerym przyjacielem młodzieży i wspaniałym uczonym o wysokich ideałach naukowych, dydaktycznych i moralnych, serdecznym kolegą, człowiekiem prawnym i szlachetnym, a przy tym pedagogiem wielkiego serca i umysłu, specjalistą, którego nauki głoszone z katedr pozostawiają trwałe owoce rzutując na wykształcenie obecnego i przyszłych pokoleń inżynierów .

Drogi nam Józku! Dzisiaj przekraczasz granice ziemskiego bytu, lecz w chwale dobrze spełnionego swego ziemskiego obowiązku i powołania. Niechże więc tak ulubiony i podziwiany przez Ciebie Józku „Krzyż Gaudiego” - arcydzieło sztuki odlewniczej będzie znakiem Twojej nieśmiertelnej myśli uczonego i artysty.

Przeszłość jest dziś - tylko cokolwiek dalej - jak powiedział Wielki Norwid.

Cześć Twojej świętej i świetlanej pamięci

Spoczywaj w pokoju
Requiescat in pace.

Józef Wojnarowski

VIII
WARSZTATY DOKTORANCKIE OWD 2006
21-24 października 2006

W tegorocznych Warsztatach OWD'2006 uczestniczyło ponad 100 osób z 9 krajów.

Ciężko przedmówić zaczęła się już w sobotę...

... ale za to już wieczorem bawiono się przy ognisku i góralskiej kapeli.

Tradycyjnie sesjom przewodniczą sami doktoranci, ale w tym roku wspomagali ich również młodzi doktorzy.

Wykładali również: profesor Jan Sykulski z University of Southampton ...

... profesor Dieter Schott z Unwersytetu w Wismarze.

Lista nagrodzonych była długa.

Nagrody wręczał prof. Tadeusz Kaczorek wraz z prof. Pawłem Sową - Prodzikanem Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

JACHT "STARY" POKONAŁ PRZEJŚCIE PÓŁNOCNO-ZACHODNIE!

JACHT "STARY" WŚRÓD LODÓW ARKTYKI

SPOTKANIE Z NIEDŹWIEDZIEM POLARNYM

OBÓZ NA KRZE

NURKOWANIE W OKOLICACH GRENLANDII

ZWIAD LODOWY W ZATOCE DISCO

JACHT "STARY" WPŁYWA DO VANCOUVER